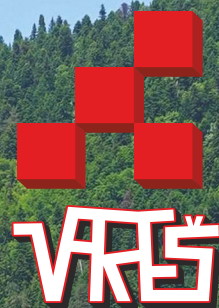

BOBOVAC

LIST VAREŠKIH HRVATA

GODINA XXXI. • BROJ 366 • LIPANJ 2025.

Cijena 2 KM • Za inozemstvo 2 €

ISSN 1512-813X

9 771512 813006

Između dva broja

Zamislite to: prepiru se političari u nas tko je licemjerman. Svi su ustavoljupci, svi časni i poštteni, lopova i lupeža nijednog. A blokiraju svaki pomak i većina su nazadnjaci. Ne treba dakle šaku pristojnih ljudi koji nešto pokušavaju s nevaljalcima izjednačiti, ali teško išta postižu.

O politikama i strategijama, tj. o konstrukcijskim greškama u izgradnji ovog društva i o ljudima nedoraslim zadatku čak i kad nemaju loše namjere pri ulasku u vlast, kritički pišemo otkako kao medij postojimo. Jesmo li mi 30 godina zauzimali pogrešan kurs, ili kakve su rezultate napravile vlasti, to cijenjeni čitatelji možete prosuditi i sami. Mi ćemo, kao i obično, u pomoć pozvati pokazatelje i brojke koje im ne daju za pravo koliko god lagali da nam je s njima lijepo i nezaboravno dobro. Kao što vrijeđaju inteligenciju svom narodu ili, ako neki više vole, svom građaninu, tako se ne stide sebe ni na međunarodnim skupovima.

Nedavno su, naime, išli u Dayton (SAD) gdje ih je okupilo na konferenciji u povodu 30. obljetnice potpisivanja Mirovnog sporazuma za BiH. Potrčali svađati se i ondje, predstavnici Bošnjaka i predstavnica Srba, a predstavnik trećeg naroda u BiH iznio bi naravno treću istinu o stanju u zemlji, ali poznato je da je ta treća pozicija u Predsjedništvu zemlje uzurpirana i s nje dolaze upravo najveći napadi na Hrvate. Uglavnom, prvaci bh. političke scene ponovo su u istupima potvrdili duboke podjele koje vladaju u BiH, iznoseći potpuno oprečne ocjene o uzrocima aktualne krize u zemlji, a stranci sve očitije peru ruke od njih i poručuju im da razmisle o opciji dogovaranja. Ni separatizam, ni federalizam, bogme ni unitarizam, nego dogovor. Za dogovor je međutim potrebno uložiti nešto časti i iskrenosti, čega ovi naši zacijelo nemaju.

A sad ćemo malo o brojkama koje govore o ekonomskoj vrteški Federacije. Republika Srpska je odavno pred kolapsom, to je uvijek prva tvrdnja federalnih advokata kad se želi reći da "ima i gore". Međutim, RS još nije krahirala, a kad će, ne zna se – tako su govorili i za Đeknu (u crnogorskom TV serijalu s kraja 1980-ih). Vratimo se mi stoga federalnom dvorištu.

U Federaciji BiH ozbiljno pada broj zaposlenih, izvijestio je nedavno poslovni portal Indikator.ba. Prema službenim podacima iz priopćenja Porezne uprave Federacije BiH za prvo tromjesečje 2025., na isteku prošle godine bilo je 551.452 zaposlenih u ovom entitetu, a taj broj na isteku ožujka ove godine pao je na 542.803. To znači 8.649 zaposlenih manje za samo za tri mjeseca.

Uprkos tvrdnjama predstavnika federalne Vlade kako su ekonomisti promašili i kako nije došlo do masovnih otkaza, brojke izgleda govore suprotno. Ili možda premijeru **Nerminu Nikšiću** (SDP BiH) i njegovim ministrima ova brojka nije bogzna neka šteta.

Realni sektor u Federaciji trpi ozbiljne posljedice odluka vlasti o neizdrživim nametima na poslodavce, čiji su kontraefekti iz mjeseca u mjesec sve vidljiviji, a za očekivati je da će se protegnuti na duže razdoblje. Rast minimalne plaće i uz nju prislonjeni rast nameta privredi rezultirao je rastom inflacije, a što je potvrdila i Centralna banka BiH. Inflacija je na isteku 2024. godine bila 2,2 posto, a već u veljači 2025. skočila je na 3,5 posto.

Sljedeće: ukupna industrijska proizvodnja u FBiH u veljači 2025. godine u odnosu na veljaču 2024. manja je za 6,0 posto, prema podacima Zavoda za statistiku FBiH.

E jedino kome je bolje – jest državi, iako je broj zaposlenih u padu, iako industrijska proizvodnja pada. Uplata javnih prihoda bilježi rekordne razine, piše Indikator i navodi da je već u ožujku ove godine ubilježila dvocifrenu stopu rasta, povećana je za nevjerojatnih 11,94 posto. U ožujku je i ubiranje indirektnih poreza bilježilo povećanje od 8,8 posto.

Trebali bismo pomisliti da nije svako zlo za zlo pa će s tolikim rastom prihoda moćna Federacija lakše poslovati. Kad tamo, opet citiramo Indikator.ba, Vlada FBiH uvećala unutarnji dug unatrag dvije godine za više od 720 mil KM. Ukupan unutarnji dug 31.12. 2022. iznosio je 682,6 mil KM, a na kraju 2024. čak 1,4 mlrd KM.

Vratimo se još jednom činjenici da je rast minimalne plaće povećao inflaciju, a što je potvrdila i Centralna banka BiH. Nitko, naravno, nije protiv rasta mizerne plaće, ali jest protiv povećanja doprinosa i protiv neoubuzdavanja poskupljenja. Jer uz sve nave-deno postavlja se pitanje stvarnih efekata po osobna primanja i standard radnika, iako je to Vlada navodila kao osnovni motiv, a ono ispade – sve što je radnik dobio, s poskupljenjima mu drugi izvukli. I još se pritom Vladi prihod od PDV-a naglo uvećao, pa kako i ne bi bila (samo)zadovoljna svojim mjerama.

Studija "Percepcije poslodavaca o minimalnoj plaći u FBiH – ekonomske posljedice i izazovi" koju je izradila skupina ekonomskih analitičara pokazala je da čak 85 posto ispitanika odluku Vlade FBiH smatra veoma lošom, a kumulativno čak 95,8 posto ispitanika ima negativan stav o tome. Samo 1,1 posto smatra da je ova odluka veoma dobra.

Doista vrijedi ponoviti: čak 1,1 posto radnika osjeća se usrećeno rastom svoje crkavice, a nema sumnje da je na drugoj strani usrećeno 98,9 posto trgovaca i neradnika koji su vidjeli veću korist od rasta minimalne plaće nego njezin primatelj. **B**

IZ ŽUPNIH MATICA

VAREŠ Umrli: Tomislav Božić (1937.), Miodrag Suljuzović (1956.), Željko Franjkić (1940.), Serafina Redžepagić rođ. Marijančević (1956.), Snježana Božić (1968.).

Izdavanje ovog broja potpomognuto je sredstvima Središnje uprave Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak" i Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Na naslovnici – Željeznički kolodvor i dio Vareš Majdana (foto: **M. Marijanović**)

POTPORA LISTU "BOBOVAC"

Katarina Schwemmer, Austrija – 100 €, Robert Mrlić, Hrvatska – 150 €, dr. Krešimir Mlivočič, Njemačka – 50 €, Tvrtko Slugić, Hrvatska – 60 KM, Tomo i Agneza Dodik, Hrvatska – 50 KM.

Svima hvala lijepa!

Sjednica Općinskog vijeća

Općinsko vijeće Vareš okupilo se 29. svibnja 2025. godine na sedmom redovitom zasjedanju i razmotrilo 15 točaka dnevnoga reda. U smislu tema koje bi zanimale širu javnost bila je to jedna od manje zanimljivih sesija. Iz rubrike odnosno iz točke vijećnička pitanja za izdvojiti je prijedlog da se provjeri validnost, i s Kantonom preispita mogućnost ukidanja, koncesija kojima grupacija "Jata" i BBM "Amfibolit" drže općinu Vareš u nepovoljnom položaju pred investitorima. "Jata" zbog imovinsko-pravnih zavrzlama oko zemljišta bivšeg rudnika, a BBM zbog monopola na kamenolom i takvih cijena da je povoljnije dovoziti kamen i sl. od dobavljača udaljenih preko 100 km nego s Kote.

U sklopu dnevnog reda razmatrano je godišnje izvješće JU Doma zdravlja Vareš i tom prilikom su se malo sagledali – bez intencije ili snage da se nešto promijeni – parametri koji kažu da se broj osiguranika smanjuje uobičajenim tempom. Naime, općina Vareš u proteklih je pet godina izgubila preko 600 žitelja. A što se tiče rada, čule su se pohvale uslugama ove ustanove. Novoimenovani direktor Doma zdravlja **Ahmed Memić** u izlasku pred vijećnike govorio je i o projektima unapređenja kao što su izgradnja nasušno potrebnog parkirališta te izgradnja lifta s pristupnom rampom za nepokretne pacijente zamolivši da općinske službe daju svoj doprinos bržim donošenjem urbanističkih rješenja i dozvola.

Novi asfalt od tunela do ribnjaka

Sela Strica i Zarudje u poslijeratno vrijeme postala su sinonim razvoja malih biznisa, gdje su iskorištene prirodne pogodnosti za proizvodnju domaće hrane, ugostiteljstvo i nadasve turizam, koji je u ovim mjestima razvijen još u vrijeme Jugoslavije. Ali ono temeljno – lokalni odnosno prilazni put – pri prvom asfaltiranju početkom 2000-tih nije dobro urađeno, a onda je i neodgovornom eksploatacijom šume teško oštećeno. Proteklih dana napokon je sanirana barem dionica koja je bila u najlošijem stanju:

od raskrižja kod tunela do ribnjaka "Sirena".

Dužina te dionice je 808 metara, a vrijednost izvršenih radova 130 tisuća KM. Izvođači su grupa ponuđača – "Bilal" d.o.o. Sarajevo i "Geoput" d.o.o. Maglaj. Investitori: Općina Vareš – iz sredstava Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK-a (70 tisuća KM) i Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine RH (40 tisuća eura). Razlika doniranih sredstava utrošit će se u narednoj fazi sanacije ovoga puta, navodi se iz Službe za prostorno uređenje općine Vareš, uz napomenu da je u tijeku realizacija još dva infrastrukturna projekta (na Budoželju i u Dabravinama), o čemu ćemo naknadno izvijestiti.

Geološka istraživanja u Dubošnici

Portal Hrvatskog radija "Bobovac" Vareš izvijestio je da je 29. svibnja 2025. ozvaničen početak rada tvrtke "Seven Plus" d.o.o. Tvrtka je osnovana 2020. godine i tada je dobila dozvole za geološke istražne radnje na potencijalnim nalazištima kroma i pratećih minerala na području Dubošnice, a dijelom i Tribije, u općini Vareš.

Direktor tvrtke **Miloš Bošnjaković** istaknuo je svoju dugogodišnju povezanost s Varešom te početak radova u Dubošnici ocijenio važnim. Kazao je također da Vareš ima veliki potencijal te da ovaj projekt ima snažnu podršku lokalne zajednice i Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

Očekuje se da će prvi konkretni

rezultati biti poznati do kraja godine, o čemu tvrtka najavljuje redovno izvještavati nadležne institucije i lokalnu zajednicu.

Podršku projektu ponovio je općinski načelnik **Zdravko Marošević**. "Raduje me da smo došli do ovog trenutka i što su s nama predstavnici Vlade ZDK-a, kao i svi oni koji su važni za projekt. Nikada neću odustati od onoga što sam mislio prije deset godina, a što i danas mislim: Vareš je istinski rudarski grad. Stojim na raspolaganju, vjerujem u svoje Vijeće, pomoćnike i građane i radujemo se dobrim rezultatima. Jedina satisfakcija koju želim je da naši mladi ne idu vani nego da ostaju ovdje i traže sebi bolju budućnost u svom gradu", rekao je načelnik Marošević.

Ministar gospodarstva ZDK-a **Samir Šibonjić** također je podcrtao ekonomski i prirodni potencijal Vareša, ističući njegov značaj u kontekstu modernog rudarenja. Posebno je pohvalio investicije koje donose razvoj i nova radna mjesta. Potvrdio je snažnu podršku Vlade ZDK-a radu tvrtke "Seven Plus" te pozvao na veću empatiju i razumijevanje među općinama. I on je ponovio mišljenje da je ekonomski napredak ključan za zadržavanje mladih u zemlji.

Istraživanje i iskopavanje kroma na području sela Dubošnica započeto je za vrijeme austrougarske vladavine i vršeno do Drugog svjetskog rata. Tada je prekinuto i poslije se donekle nastavilo s istraživanjem, no sve je obustavljeno 1970-ih godina – objavio je HR "Bobovac".

B

Okupljeni u povodu početka rada tvrtke "Seven Plus" (foto: Radio "Bobovac")

Pripremio: **M. Marijanović**

Turistički vlak za Vareš?

U kabinetu načelnika Općine Vareš Zdravka Maroševića 4. lipnja 2025. održan je radni sastanak s predstavnicima uprave Željeznica Federacije BiH. Savjetnik generalnog direktora za medije Samir Kadrić istaknuo je važnost ovog susreta i naglasio da su Željeznice FBiH spremne uzeti udjela u promociji turističkog potencijala Vareša, što je i bilo povod sastanku.

"Željeznice FBiH, kao servis svih građana, žele biti dio razvoja domaćeg turizma. Upoznati Vareš, njegove prirodne ljepote i bogatu historiju, znači otkriti destinaciju koja ima ogroman potencijal, ali koja do sada nije bila dovoljno prisutna na turističkoj mapi BiH. Drago nam je što ćemo, ako inicijativa zaživi, kroz uvođenje posebnih turističkih vozova dati doprinos promociji ovog kraja", rekao je Kadrić u izjavi za Hrvatski radio "Bobovac".

Na sastanku je dogovoreno da se u narednih mjesec dana finaliziraju tehnički detalji, s ciljem da prva turistička linija za

Vareš bude uspostavljena već sredinom srpnja. Bude li se projekt pokazao uspješnim, linija za Vareš postala bi redovna u voznom redu Željeznica FBiH, s planom da tijekom ljetne sezone vozi najmanje jedanput tjedno, a po potrebi i češće.

"Naš cilj je spojiti ugodno s korisnim, omogućiti građanima i turistima da uživaju u vožnji kroz ovaj prekrasni dio BiH. Očekujemo ispitivanje javnog mnjenja i samu posjećenost svih naših građana pa ukoliko se pokaže potreba za takvim aktivnostima mi smo spremni i voljni da to bude barem jednom sedmično, dok bi ljeti u toku turističke sezone za strane turiste po potrebi intervenisali i češće puta", dodao je optimistično Kadrić.

Ovim bi Vareš dobio novu šansu za razvoj lokalnog turizma i privrede jer inicijativa otvara prostor i za druge aktere, odnosno lokalne proizvođače, ugostitelje i kulturne ustanove, da ponude svoje sadržaje i proizvode posjetiteljima koje bi ova linija mogla dovesti. U inicijativu je ukalkulirano da netko (agencije, turoperator?) animira strane goste prisutne ljeti po Sarajevu za vožnju turističkim vlakom odnosno za izlet do Vareša. Je li rok od mjesec dana prekratak da se sve posloži – brzo će se saznati.

NAJAVA

Uz neizmjernu vezanost za naš MIR i više nego pozitivne rezultate našeg ustrajnog zalaganja za održavanje, upotpunjavanje i razvitak rodnog kraja, te prenošenje te iste ljubavi i vezanosti na mlađe naraštaje, najavljujemo svečano obilježavanje jubilarnih sada već 25 godina dugih okupljanja – SUSRETA SELA MIR, Mirjana i prijatelja Mira.

Program obilježavanja:

Subota 26.7.2025. – Svečano središnje obilježavanje s početkom u 19 sati u dvorani Radničkog doma u Varešu (raskošan kulturno-glazbeni program sa službenim dijelom večeri, domaćim poslasticama i mega tombolom).

Nedjelja 27.7.2025. – Druženje na otvorenom izletištu, sportsko-rekreativnom terenu iznad sela Mir od 12 sati (mnogobrojne sportske aktivnosti za djecu i odrasle, kulturno-glazbeni sadržaji, uživanje u ljepoti prirode i ugođaju dobro poznate kulinarske ponude i gostoprimitstva Mira i Mirjana).

U nadi za skorim viđenjem na našim susretima, srdačno Vas pozdravljamo uz našu jedinstvenu želju da "Mir živi vječno".

Organizacijski odbor

Knjiga Almina Muftića

U velikoj dvorani Općine Vareš 4. lipnja 2025. održana je promocija knjige Almina Muftića pod naslovom "U očima svijeta". Moderatorica je bila Danijela Pavlič. Knjiga koja ustvari govori o životnoj borbi ovog 27-godišnjeg mladića nije izazvala pažnju kakva bi joj pripadala, a dva su razloga: današnje društvo, lokalno govoreći a može i šire, niti se naročito bavi knjigom, a niti obzirnošću prema osobama s kojima se život na ružan način poigrao.

Muftić je svojom pojavom i knjigom ipak pobudio barem medijskog interesa, osim u Varešu, u Zenici i u Sarajevu. On je naime rođen s višestrukim deformitetom u vidu rascjepa usne, nepca i nosa, te je odmah povrgnut operativnim zahvatima da bi mogao konzumirati hranu. Sve u svemu, a da bi mogao i govoriti, prošao je šest sedam operacija i korekcija koje tada u BiH (potkraj 1990-ih) nisu bile nekog dometa. Tijekom osnovnog obrazovanja prošao je neshvaćenost i razne peripetije zbog svog hendikepa, a potom bio primoran upisati srednju specijalnu školu u Zenici. Završivši prvi razred tražio je da ga se prebaci u redovnu školu jer je imao ambicije upisati fakultet. Za razliku od omalovažavanja većine, podržalo ga je nekoliko osoba i uspio se izboriti za redovnu školu te završiti za kemijskog tehničara. Potom upisuje kemijski fakultet u Zenici, ali ne uspijeva se snaći nego oda-bire novi pravac – socijalnu pedagogiju. Konačno završava fakultet i pokušava naći posao, naravno ne dobiva šansu. Tako odlučio otići u Njemačku gdje dobiva državnu licencu za samostalni rad kao pedagog i socijalni radnik, te je danas i zaposlen kao pedagog u jednoj strukovnoj školi.

– Sebe, na svu sreću ili nažalost, vidim u Njemačkoj. Možda se jednog dana vratim kada u našoj zemlji okolnosti budu bolje za običnog čovjeka – kazao je Muftić za jedan sarajevski list i time sve rekao.

"Powered by m-tel & Plazma"

Karavana predstavljena kao Plazma Sportske igre mladih i m-tel Dan sporta svratila je prijepodne 3. lipnja 2025. u Vareš na radost đaka osnovnih škola, za tu priliku skupljenih s područja cijele općine. Ova sponzorirana putujuća manifestacija s golemom reklamnom scenografijom na sklapanje i napuhivanje prolazi općinama diljem BiH, praćena dječjim zabavljačem znanim kao Kike Budalike i profesionalnim fotografom. Program sportskih igara sveden je na dva sadržaja: utrka na 60 metara po imitaciji atletske staze i igru između dvije vatre. Ipak, graja i cika mnoštva djece u sponzorskim majicama dadoše gradu lijep ugođaj.

Tradicionalno pismo danas rijetko dobijete. Na adresu lista "Bobovac" stigne još poneko, uglavnom od skrivenih čitatelja kojima iz nekog (moguće osobnog) razloga zasmeta kritiziranje kvarnih pojava u društvu pa sebi daju oduška anonimno. No, nedavno dođe i jedno drugačije pismo. Njime se pošiljalac ustvari želi obratiti lokalnoj zajednici, a naša je medijska uloga da to i omogućimo.

Naslov smo odredili mi, na osnovi sadržaja pisma.

Tamo gdje logika prestaje

Skoro sam bio nekoliko dana u Varešu. Dolazim više puta godišnje jer imam imovinu, imam neku još preživjelu emociju i par starih prijatelja. Pošto nisam stalno tu, razumijem da nije moje petljati se u lokalna pitanja. Ali, u mjeri koja me se tiče, želio bih iznijeti šta mi je čudno i logički nejasno, pa ako redakcija procijeni da to nije za objavu – u redu, hvala.

Recimo taj rudarski projekat. Sad sve kreće od njega i sve se vrti oko njega. I najavljen je i dočekan kao spas Varešu, u ekonomskom smislu, demografskom itd. Mislim da su "spasitelji" prvo itekako dobro sondirali stanje u Varešu, prije nego će dovući bušilice iznad Borovice. To da je spašavanje siromašne zajednice prioritet, zbog kojeg se iskopava srebro i zlato, cink i olovo, to je klasična PR floskula koja je postala i zvanična. Slušajući sa strane, to je smiješno, ali onima što ostvaruju redovna mjesečna primanja u žutom prsluku kompanije nije smiješno. Njima se time pružila egzistencija i to je jedino važno.

Oni bi dobili posao svakako jer su potrebni kompaniji, znači nije ona došla isključivo zbog njih, kako ih se pokušava navesti da vjeruju. Ako se ima neka primjedba za kompaniju to ne znači da se njih pokušava ugroziti. A primijetio sam baš takvu percepciju kroz razgovore u Varešu, kao i neku vrstu tihe podjele: radnici kompanije – ostali svijet. Čudno je kako se razvila ta distanca od strane vareške radne snage. To da neki od njih neće više ni da pozdrave na ulici, ne mogu da vjerujem. Znam da je općina slavila dobivanje šanse za te mlade ljude očekujući da će oni, pošto su ostvarili sebe, povući naprijed kompletnu sredinu. Mogli bi to natalitetom, ali sumnjam da se danas nekoga može privoliti na ženidbu i prokreaciju. Prije bi mogli, ako su većinom leđični, uključivanjem u društveni život ili doprinosom makar sjedenjem u publici, a u Varešu barem raznih manifestacija ima. Da li njih uopće zanima budućnost grada u kom su sada "stali na noge", znate sigurno bolje od mene koji sam u Varešu povremen.

Vareš je meni interesantan po tome što u njemu nema građanskog aktivizma. To je nekima sigurno uzbudljiva vijest, što bi rekla gospođa koja ponekad piše satirično u "Bobovcu". U njenoj zadnjoj kolumni je bila tema o kamionskim koridorima. I mi neki smo diskutirali kako je upadljivo da nikome nije problem ni prašina ni blato ni gužva na cesti. Da u vašem listu to nije konstatirano, praktički ne bi se ni znalo da se to dešava i da jedan grad to šutke gleda i guta. Većina ljudi nije ni razmišljala unaprijed o tome što donosi miješanje rudničkog transporta s civilnim prometom. Možda se naivno vjerovalo da će kompanija poštovati sve što je obećala. Direktori se, tako čujem, smjenjuju kao na traci i nema se koga uhvatiti za riječ. Sad se tek vide stvarne razmjere utjecaja na cestovni život, da ga tako nazovem. A još se ne vozi u

punom kapacitetu, rudnik planira i povećanja. Na sve to kako štiti vladin, tako isto i nevladin sektor.

Ne treba ni meni to, još manje, ali došlo mi da pisanje u kolumni provjerim u realnosti. Sjednem u kola s prijateljem i odemo ciljano izmjeriti dionicu od centralne radionice do Kusače, preko vijadukta i Zagarskog potoka. Uprašilo je i nas, al' neka, htio sam da se sam uvjerim prije nego ovo sastavim. Uglavnom dužina je 2,9 km. A zaleđem Droškovca preko šume, od centralne do Kusače "odokativno" ima 500-700 m. Jest državno zemljište, ali preko državnih je parcela već progurana cesta do Rupica, znači taj izgovor bi odmah propao.

Slušao sam čovjeka koji je bio ispred lokalne zajednice u odboru za odnose s kompanijom koji reče da je u jednom trenutku ukinuto dostavljanje papirne dokumentacije za te sjednice "u cilju očuvanja planete Zemlje". To im je, kako on kaže, vrlo službeno dala do znanja neka službenica kompanije koja je vareško dijete. Stekao sam mišljenje da je svrha tog odbora ionako kurtoazna, ali da se pred njima iznese takva jedna "ekološka misao", dok se naočigled svih umnožavaju ekološki problemi gradskog područja Vareša, to zorno pokazuje do koje je mjere moguće izvoditi zafrkancije s lokalnom zajednicom. Volio bih da mi je svejedno, ali nekako nije.

Kompanija od Vareš Silver Operation planira profitirati oko milijardu dolara, tako sami kažu. Bizarno bi zvučalo da joj izgradnja pola kilometra ceste predstavlja finansijski problem. A zauzvrat bi brže prevozila iskopanu rudu na prerađu i trošila manje goriva. Vozačima i kamionima bilo bi kraće i lakše. Stanovništvo bi prodisalo kad bi dobilo nazad svoju međugradsku cestu. Na koncu bi, ali stvarno a ne lažno kao sa "štednjom papira", dobila i Zemlja. Znači svi dobivaju. Ostaje zagonetka zašto izgleda da nitko od involviranih to ne vidi.

D. Petrović

SJEDNICA VODSTVA PODRUŽNICE NAPRETKA

NASTAVLJAMO DALJE

U podružnici Hrvatskoga kulturnog društva Napredak u Varešu nedavno je održano prošireno zasjedanje (Upravni odbor, Nadzorni odbor i uredništvo lista "Bobovac"). Uz redovne točke, glavna tema je bila razmatranje finansijskih posljedica koje je Podružnici (kao vlasniku i izdavaču Lista) nanijela Uredba Vlade Federacije BiH, a koja je u primjeni od početka ove godine. Uredbom je tretiran rast minimalne plaće, ali problem je nastao jer su, uz to, u Vladi smislili način da izvuku i dodatnih sredstava za svoj proračun. Prema nekim svojim kriterijima Vlada vraća dio novca od svojih nameta kroz subvencije određenim pravnim subjektima, no kulturna društva tim povratom nisu obuhvaćena.

Zbog tih ozbiljnih povećanih opterećenja, List je još jednom doveden pred zaustavljanje odnosno gašenje. Na kraju je Podružnica povukla posljednji potez, odnosno rez koji je bilo jedino moguće napraviti, čime je Listu "dokupljeno" još 18 mjeseci izlaženja (do konca 2026.).

Prijatelje i podupiratelje Lista, sve Vas koji ste mu odani dugi niz godina, ova vijest će sigurni smo obradovati (zasad), ali i pobuditi razmišljanja kako mu ne dozvoliti nestajanje sa scene ni nakon 2026. Prolazili smo ovo već više puta i znamo koliko je ta potpora neupitna, i koliko je želja da List nikada ne dođe u pitanje (nemoguća, ali...) doista iskrena. Vama, iz tog najodanijeg kruga, koji ste nas već posjetili i zanimali se za situaciju hvala za dolazak i za spremnost traženja novih modusa. Budući se bliži vrijeme godišnjih odmora i dolazaka u Vareš, naravno ostajemo otvoreni za nove susrete i razmjene mišljenja.

Uredništvo

30 godina Hrvatskog

Zaplovili smo medijskim vodama pola godine ranije s našim mjesečnikom i u prosincu prošle godine zaokružili svoja tri desetljeća, a točno 6. lipnja o.g. taj trenutak su dočekale i kolege s istoimene radijske postaje, Ivan i Danijela, pa im na tome čestitamo. Ujedno su zamoljeni, što su u duhu naše dobre suradnje naravno i prihvatili, napisati osvrte na svoje godine ostavljene u medijskoj službi za Vareš. Uz neke ispovjesne, manje poznate detalje, za koje zahvaljujemo što su ih u našem listu iznijeli i podijelili, postat će razumljivije u kakvim se okolnostima radilo i izdržalo tri desetljeća, pa i dalje se ne posustaje, ne odustaje.

Tek što pomislim sad ćemo lakše...

Piše **Ivan Lovrić**

Sažeti 30 godina u nekoliko rečenica je jako teško, ali pokušat ću osvrnuti se na najbitnije.

Još uvijek se sjećam poziva za rad, odnosno poziva za montiranje opreme na lokaciji Pušine na Pržićima. Odlazak na lice mjesta, susret s čovjekom koji je pokrenuo radio u Varešu, gosp. Pericom Dugonjićem ostaje nezaboravan kao i svaki trenutak od tada, jer je na neki način obilježio moj životni pravac. Izgradnja studija za mene je bila nepoznanica, ali tada se brzo učilo i koristilo sve do čega se moglo doći. I tako, 6.6.1995. godine uključili smo opremu i oglasili se po prvi put na ovim prostorima.

Čuti nešto na radiju što sam sâm kreirao je osjećaj koji je neopisiv, pa iako je to tada bila samo glazba za mene je predstavljalo nešto jako veliko. Ti prvi dani, odnosno nekih dva mjeseca rada na agregat i svih poteškoća koje su se redale, od paljenja pa do realizacije programa uz glazbene sadržaje koje je trebalo osmisлити, ostaju zabilježeni do kraja života. Sada već nije moguće ni zamisliti kako se svaki glazbeni broj morao tražiti na kazeti ili nekom CD-u, te ga ručno pripremiti za emitiranje i uklopiti bez one poznate tišine, sve to pokazuje koliko ljubavi treba za ovaj posao. Krenuli smo s nekih stotinjak kazeta, pedesetak CD-a i dvadesetak ploča jer nabavka glazbe u to vrijeme je s ovih prostora bila misaona imenica.

Moram reći, od tada pa narednih 15 godina bio sam zadužen za održavanje tehnike i puštanje glazbe, ali lakše mi je bilo popravljati opremu ako bi zakazala nego namještati glazbu i puštati u eter voditelje jer su mi se ruke tresle u takvim situacijama. Vječno pitanje je bilo: što ako stane i nema programa, a ja sam za to odgovoran. To je bilo vezano uz

program, međutim da bi se došlo do radnog mjesta trebalo je popeti se "na brdo", kako smo to popularno zvali. Bez obzira na vremenske uvjete, kiša ili snijeg kojeg je bilo u velikim količinama, ništa nije nas spriječilo u radu. Osjećao sam se, kako to u narodu kažu "važan" i želio sam to svojim radom i zalaganjem opravdati.

Kako su tekli mjeseci, tako se i iskustvo stjecalo i polako dolazilo na svoje. Ali život bez poteškoća nije moguć, tako ni ovaj posao. Tadašnje poratne okolnosti bile su teške i nije se mogao predvidjeti ni jedan korak puno unaprijed. Bilo je već vrijeme da se spustimo s brda i uspjeli smo nakon dvije godine rada prebaciti studio u prostorije osnovne škole na Pržićima gdje su uvjeti bili puno bolji, ali tehnički zahtjevniji. Teško je bilo doći do bilo kakvih novih pomagala, a onda smo dobili fiksni telefon što je uvelike poboljšalo naš rad. Nabavka glazbenih sadržaja uvijek je bila problematična, vukli smo za rukav sve koji su imali koju kazetu ili CD viška da nam posude, a onda traži praznu kako bi se to presnimilo. Prvi računar koji smo dobili kako bi na njemu pripremali vijesti bio je, čini mi se, za mene vrijedniji od sve opreme koju smo imali, iako nitko od nas nije imao iskustva u radu na računalu.

Sve smo to prebrodili i upustili se u novu avanturu koja je uslijedila, a to je bio silazak u grad sa studijom. Kao i prvo pokretanje, i ovo je bilo puno izazova, straha i nepoznanica jer trebalo je prilagoditi se novim prostorijama i prijenosom signala do odašiljača. Trebalo je poznavati puno toga, od izračunavanja koordinata za navedene lokacije do podešavanja opreme za navedene parametre. Međutim, sve prepreke su prevladane zahvaljujući domišljatosti i ljubavi prema poslu.

Kada se pomisli da je jedna faza završena i da je to to, pojavljuje se nešto novo što nas baca na koljena i tjera da budemo još bolji. Tako je bilo tih 2000-tih kada se krenulo u pokrivanje cijele općine, odnosno kupovine još jednog odašiljača za područje Vijake, ali i dobivanje prve dozvole za rad. Strah i neizvjesnost uvijek nas je pratila u radu, hoćemo li zadovoljiti parametre koji se traže jer sredstava za rad nikad nije bilo dovoljno, pa ni danas. Da su samo financijska sredstva bila problem, lako bi se nosili s tim, ali tu je na red ponovo došlo još jedno preseljenje iz prostorija Caritasa (zgrada je bila predviđena za rušenje) u prostorije Pučke kuhinje, što je ponovo predstavljalo izazov za tehniku.

Od nas sedam na početku rada 1995. godine, tada tj. 2007. godine bilo nas je troje: Danijela, Goran Sprečkić i ja. Njih dvoje bili su voditelji, a ja i dalje uz tehniku i glazbu. Do silaska

radija "Bobovac" Vareš

u grad radili smo od 12 do 18 sati, a onda od 8 do 16 sati. Kada se sjetim tih vremena, mislio sam – to je to, sada nas više nema što ometati u radu. Financijska sredstva su bila problem sve ove godine, ali je to kulminiralo 2010. godine i dotadašnji financijer HKD Napredak ostao je bez sredstava, a i uvjeti dozvole Regulatorne agencije za komunikacije su se promijenili pa smo se morali preregistrirati u društvo ograničene odgovornosti, tzv d.o.o.

Ostavši bez financijske potpore, bez nekog vidljivog izlaza, kolega Goran nas je napustio i od 1.5.2010. godine ostajemo samo Danijela i ja, na milost i nemilost sami sebi. I što sada? Ljubav prema ovom poslu čini mi se da je prevagnula. Rekli smo: idemo probati, pa što bude.

I, kao i svih ovih godina, opet smo tražili pomoć na svim stranama, molili i vukli za rukav da nam se pomogne kako bi ova institucija ostala i opstala. Kada kažem nismo odustali to znači da sam se pored svih tehničkih zadataka morao prihvatiti i voditeljskog dijela, što je bio veći izazov nego onih prvih dana 1995. godine. Pitanja koja su me mučila na početku sad su bila još veća: kakav je glas, da li drhti kao ruke na početku, kako će to prihvatiti slušatelji, rojilo se bezbroj pitanja... Da sve bude teže, dobili smo dozvolu na deset godina, a problem financiranja se nikada nije popravio. Da su to sredstva samo za plaće, to bi bio najmanji problem, nego tu su i izdvajanja za dozvolu za dvije frekvencije koja se obračunava prema snazi odašiljača, dozvola za link, plaćanje autorskih prava, troškovi električne energije, interneta i sve ostalo.

Opet su u pomoć priskočili dobri ljudi koji su nas podržali i gurali svatko na svoj način. Moram izdvojiti Pericu koji nas je sve godine podržavao s glazbom koju je slao na različite načine, nije bilo kao danas: klikni na internetu i gotovo. I čim se mi malo ponadamo da sve ide kako treba uvijek se pojavi nešto novo, ili tehnika otkaže pa je skup oporavak ili se mijenjaju uvjeti dozvole, ili je opet selidba. Tako je bilo i 2020. godine, uz probleme s COVID-om morali smo sebi tražiti i novi prostor. Zahvaljujući dobrim ljudima i sredstvima hrvatske Vlade prešli smo u potpuno nove prostorije koje smo opremili zahvaljujući ovim sredstvima.

Danas, kada se osvrnem na sve te godine, gdje smo bili, gdje smo sada, što smo imali i što imamo sada, teško je ostati bez emocija jer koliko god je to bilo s problemima, nismo se predali, a nećemo ni dalje. Problema je previše, od stalnog i sigurnog izvora financiranja kojeg nikad nije bilo, niti bilo čega drugog što bi dalo nadu u bolju budućnost, mi se nećemo predati. Radit ćemo za dobrobit svih građana Vareša, ma gdje bili i slati informacije do svih korisnika diljem svijeta kroz radijski program na našim frekvencijama 95,3 i 101,1 MHz ili putem web portala radiobobovac.com kako bi opravdali ove godine koje su iza nas. Trideset u kontinuitetu nije malo, a koliko će ih još biti ovisi o svima nama, prije svega nama radnicima, a onda i od vas, cijenjeni slušatelji. Hvala vam za sve ove godine. Sretno nam svima bilo.

Biti glas koji dopire do mnogih...

Piše Danijela Pavlić

Tri desetljeća novinarskog rada na radiju? To je nevjerojatno bogato iskustvo, ispunjeno promjenama, izazovima i nezaboravnim trenucima.

A za mene je to traje već 31 godinu, jer sam svoje prve novinarske zadatke i prvi susret s radijskim studijem imala u svibnju 1994. godine u Kiseljaku. U to teško vrijeme, u izbjeglištvu i jedva punoljetna, tražila sam neki smisao života i način kako moja obitelj i ja možemo imati bolje uvjete života. Bila sam na prekretnici – otići prema zemljama zapadne Europe

ili ostati u BiH. Slušajući svakodnevno dva sata programa koje je radio "Bobovac" emitirao iz studija radio "Kiseljaka", čula sam poziv za audiciju za voditelja/icu programa i javila se, bez nekih prevelikih očekivanja. Istina, radio je uvijek bio moja ljubav još od osnovnoškolskih dana i članstva u novinarskoj sekciji, te sam se oslonila isključivo na to iskustvo koje sam stekla čitajući preko školskog razglasa. Moje buduće radne kolege Mirjana Trutina Šimunović, Iskren Mirčić i Leon Dodik čini su povjerenstvo koje je odlučivalo o prijemu u radni odnos. Nakon testiranja bili su jednoglasni i obavijestili me da od 26.5.1994. godine počinjem raditi. Koja sreća, ponos, ali ujedno i strah hoću li ja to moći... I evo me i dan danas tu, u poslu koji nije moja profesija, ali jeste velika ljubav.

Jedan od prvih terenskih radnih zadataka u Kiseljaku koji pamtim je odlazak u selo Borovicu, na blagdan Preobraženja, 6. kolovoza 1994. godine zajedno s predstavnicima Općinskog vijeća Vareš i borovičkim župnikom, divnim čovjekom don Matom Majićem. Prolazak kroz Vareš probudio je lavinu emocija, od velike tuge jer su tragovi rata bili posvuda do radosti jer sam nakon skoro godinu dana ponovno u svom gradu. A tek dolazak u Borovicu... činilo mi se da je ružan san, ruševine na sve strane, jeziva tišina i samo poneki magarac na livadama.

Radijsko novinarstvo kroz sve ove godine, uostalom kao i ja osobno, prošlo je kroz duboke transformacije, ali je ostalo vjeran suputnik svakodnevnog života, prilagođavajući se novim izazovima i očekivanjima publike.

Nakon Kiseljaka i iskustva koje sam tamo stekla, dolazi prvi kontakt s Boškom Andrićem, koji je pri Općinskom vijeću Vareš bio zadužen za sektor emitiranja. Razgovarali smo o pokretanju radija na prostoru Pržića i Daštanskog i tada sam izrazila želju za nastavak angažmana na radiju, ukoliko ispunjavam kriterije i uvjete. I tako je počela nova radijska priča za mene, tog 6. lipnja 1995. godine. Pamtim taj dan kao da je jučer bio. Nove kolege, uz Mirjanu, bili su mi Ivan Lovrić, Goran Sprečkić, Mario Riđić i Stijepo Vukančić kao ravnatelj. Bili smo zanimljiv kolektiv, nadopunjavali se i moram reći da su me na neki način svi dodatno pazili jer sam bila najmlađa u ekipi.

Ulazak u svijet radija bio je za mene prožet i velikim entuzijazmom, znatiželjom i željom za istraživanjem. Biti glas koji dopire do mnogih, stvarati sadržaj koji informira, educira i inspirira, bilo je nevjerojatno iskustvo. U ranim godinama, rad u radijskom novinarstvu zahtijevao je vještinu brzog razmišljanja, prilagodljivosti i sposobnosti prenošenja informacija na način koji nije samo točan, već i zanimljiv. Tehnologija se tada oslanjala na analogne metode – kazete, klasične mikrofonske sustave i montažu koja je zahtijevala strpljenje i preciznost. Svaka reportaža, svaki intervju i svaka vijest prolazili su kroz pažljiv proces pripreme, što je radijskom novinarstvu davalo posebnu vrijednost.

Kako su godine prolazile, svjedočili smo nevjerojatnim tehnološkim promjenama. Digitalizacija je promijenila način na koji se sadržaj stvara, uređuje i distribuira. Od klasičnog radijskog emitiranja do *online streaminga* i *podcasta*, radio se prilagodio novim formatima, ostajući relevantan čak i u eri društvenih mreža i brzih informacija. Osobno iskustvo prilagodbe tim promjenama bilo je izazovno, ali i poticajno. Digitalni alati olakšali su proces novinarskog rada, omogućili bržu montažu, prijenos informacija u stvarnom vremenu i interakciju s publikom na potpuno nov način. No, unatoč tehnološkim inovacijama, temelj radijskog novinarstva ostao je isti: kvalitetan sadržaj, vjerodostojnost i sposobnost povezivanja s publikom.

Svih ovih godina pratili su naš mali medij i veliki problemi. Nikad do kraja riješeno financiranje tražilo je od nas i spretnost i stručnost, pisanje projekata, apliciranje na javne pozive i natječaje. Bilo je dana kada smo kolege i ja bili stjerani u kut, mjesecima bez plaće. Bilo je nekako najteže početkom 2010. godine, u vrijeme kada je naš radio napustio kolega Goran. Kad promatram to vrijeme s današnjim iskustvom, najiskrenije mislim da bih i ja tada zaključila to poglavlje i tražila drugi posao. No, kad je čovjek mlađi puno je fleksibilniji i puno više toga izdrži i podnese, nosi ga neka vrsta hrabrosti i ludosti.

Radijsko novinarstvo za mene nije samo posao, već poziv. Kroz godine rada, suočavala sam se s različitim izazovima – od brzih promjena u medijskom okruženju do zahtjeva slušateljstva koje traži točnost, relevantnost i angažiranost. Naučila sam da je ključ uspjeha u stalnom učenju, prilagodbi i otvorenosti prema novim idejama. Jedan od najvećih izazova bio je zadržati autentičnost i profesionalni integritet u svijetu koji se brzo mijenja. Mediji su postali sve dinamičniji, granice između

tradicionalnog novinarstva i novih formata postale su nejasne, a potreba za vjerodostojnim informacijama nikada nije bila važnija.

Među najljepšim trenucima u karijeri na radiju svakako su intervjui s inspirativnim osobama, reportaže koje su mijenjale percepciju publike i emisije koje su ostavljale dugotrajan dojam. Od prvog dana do danas sam presretna kada ljudima mogu prenijeti neku pozitivnu priču, toplu ljudsku. Priču koja govori o ljudima iz Vareša, o njihovim postignućima. A ima ih jako puno. Volim jako i terenski rad, jer sam po prirodi uvijek spremna na put. Volim tu autentičnost mjesta i ljudi. U ovih 30 godina teško je nekoga ili nešto posebno izdvojiti. Da se pitam, politiku i vrijeme predizbornih kampanja bih prespavala. To je ružnija strana ovog posla.

Općenito biti spona među ljudima u teškim životnim situacijama, objavljivati apele za pomoć i biti presretni kad urode plodom, biti na usluzi ljudima u kriznim situacijama poput prirodnih nesreća izazvanih velikim snijegom, poplavama, pandemijom korona virusa, za mene znači da moj glas vrijedi. Biti dio najsretnijih događaja u životima mladih poput maturálnih večeri, banketa, priredbi u vrtićima i školama je neopisiva sreća. Podijeliti radost s našim sugrađanima koji su uspješni u učenju, sportu, glazbi predivan je osjećaj.

Neki od tih trenutaka oblikovali su ne samo moju profesionalnu putanju, već su imali širi društveni značaj. Biti dijelom priča koje su utjecale na živote ljudi, prenijeti emocije putem etera i stvoriti sadržaj koji ostaje u sjećanju – to su vrijednosti koje radijsko novinarstvo čine posebnim.

Svjesna sam da se radio i dalje mijenja, prilagođava digitalnim trendovima i novim generacijama slušatelja. No, njegova snaga ostaje nepromijenjena – glas koji povezuje, inspirira i informira. Kroz tri desetljeća rada na radiju, naučila sam da je ključ uspjeha u strasti prema novinarstvu, kontinuiranom učenju i prilagodbi vremenu u kojem živimo.

Dok razmišljam o budućnosti radija, vjerujem da će ostati relevantan, bilo kroz tradicionalne frekvencije ili digitalne platforme. Radijski eter nije samo prostor za zvuk – to je prostor za priče, ideje i emocije koje ostaju dugo nakon što signal nestane.

Ono što radio čini posebnim nije samo tehnologija, već ljudi koji ga stvaraju i publika koja ga sluša. Zbog svega toga, poštovani slušatelji, sretna sam što smo, unatoč problemima koje i dan danas imamo, uspjeli opstati i postati respektabilan medij čijim se vijestima i informacijama vjeruje. I nakon tri decenije rada, primarni fokus našeg malog radija su lokalna zbivanja i teme vezane za Vareš i Varešane bilo gdje da su, jer nas uvijek raduju uspjesi osoba vareških korijena. Na kraju tu je činjenica da smo bili i ostali vaš mali radio, te obećavam da ćemo se potruditi i dalje vas objektivno informirati, pratiti medijske trendove, zabavljati vas i svirati za vas. Uljepšavati vaša jutra, upotpuniti radne dane i svaku vožnju činiti zanimljivijom...

Hvala vam na dugogodišnjem povjerenju, hvala što nas slušate!

B

KVALITETA KOJA SE ČUJE!

HRVATSKI RADIO BOBOVAC

e-mail: radiobobovac@hotmail.com

U zajedništvu pjevajmo Gospodu

Do posljednjeg rata i egzodusa 1993. godine župa Vareš, uz trojicu fratara, imala je i dvije do tri časne sestre – franjevke, koje su bile na stanovanju u župnoj kući. Kao posljednje iz tog vremena i koje su u ratnom vohoru izmještene ostale su upamćene s. Helena Karajlić i s. Ilinka Dubravac, a nešto ranije je otišla mlada s. Jelica Dolić.

Odlaskom ovih redovnica nastala je praznina i potrajala sve do rujna 2008. kada se uspostavlja ponovni kontinuitet dolaskom s. Ružice Marijić.

Ružica Marijić je rođena 1955. godine u župi Žeravac, općina Derventa. Doživotne zavjete položila je 1979. godine i bila je na službi u župama: Čakovec, Žeravac, Sarajevo, Zagreb, Plehan, Bugojno, Kloštar Ivanić i Nova Bila, odakle je došla u Vareš.

Uza sve ono što obavlja u sklopu svoga duhovnog zvanja i poslanja, s. Ružica dodatnu je posvećenost pokazala prema djeci i mladima, kako onima iz ustanove (Male škole) kojoj pripada, tako i djeci iz župne zajednice. Svu djecu koja su pokazala želje i afiniteta uvela je u osnove sviranja gitare ili klavira. Kad znamo da se za takve privatne poduke svugdje plati, onda je jasno da joj i djeca i roditelji imaju na čemu biti zahvalni jer s. Ružica je to, naravno, činila besplatno i samoinicijativno.

Razgovarao M. Marijanović

- Poštovana s. Ružice, kad se nanovo gradila Mala škola sestara franjevki u Varešu Vi ste stigli u varešku župu kao njihova prethodnica, preuzeli obveze sestre sakristanke i vjeroučiteljice. Na kojim ste službama prethodno bili i kako ste doživjeli Vareš, tj. kako Vas je dočekala župna zajednica? I jeste li pomislili ostati na duže vrijeme ili Vam se Vareš (kao i većini novopridošlih) činio nekako uzak i tijesan, s malim komadom neba iznad?

- Prije Vareša djelovala sam u mnogim mjestima radeći u župama i franjevačkim samostanima. Uglavnom, moje poslanje i rad u župama, kao katehistice i glazbenice, bio je župni pastoral, katehiziranje i sviranje, tj. promicanje liturgijske glazbe kroz sva sveta liturgijska vremena i slavlja. Također i uređivanje crkve i crkvenog ruha, ukrašavanje crkvenog prostora i oltara u skladu s liturgijskim propisima. Nakon rata pružila nam se prilika predavanja vjeronauka u školama tako da su sestre moje generacije među prvima krenule u još jedan novi izazov.

Što se tiče dolaska u Vareš, za sve nas kao zajednicu, a posebno za prve sestre koje smo se pripremale doći, to je bilo jedno iščekivanje pred polazak u sredinu za koju smo znale da je puno pretrpjela kroz ratne godine, ali mi smo pripravne, čekale smo samo da se smjestimo i počnemo s radom. Ovdje u župnoj zajednici su nas posebno iščekivali jer su sestre izbjegle i nisu se vratile. Budući da sam ja zbog potrebe poučavanja vjeronauka u školama stigla ranije, kao prva lasta, imala sam jako emotivan i radostan doček.

Braća franjevci su me primili na stan u prostorije u kojima su prije rata stanovale sestre, a istog dana na večernjoj sv. misi pozdravio me i predstavio župnik fra Ivica Vidak. Sjećam se, bio je lijep broj vjernika, spontano su zapljaskali i prilazili da me osobno pozdrave. Znala sam da je to zasluga časnih sestara prije mene i osjećala zahvalnost Bogu u prisjećanju na njih.

A moj prvi dojam kad sam ušla u crkveno dvorište i pogledala prema nebu... ugledam dosta kuća po brdima pod samim oblacima. O Bože, kako li se dolazi do tih kuća – upitah? Ja sam

rodom iz nizina, protkanih manjim brežuljcima. Bilo mi je to neobično, ali uz dobrodošlicu i dobre ljude brzo sam se priviknula i počela se diviti krajolicima.

- U župi preuzimate vođenje crkvenog zbora, koji je tada bio kompletniji, međutim vrijeme čini svoje i sve je manje potencijala. Sa zborom ste uspjeli napraviti puno toga, a postali prepoznatljivi i izvan župe pa i na smotrama. Najsvježiji primjer tome je nedavni nastup na susretu zborova u sarajevskoj katedrali (o kojemu donosimo prilog uz ovaj naš razgovor, pa i dvije fotografije s toga događaja). Međutim, zbor je isto što i tim: potrebno je puno zajedničkog rada i usklađivanja, a dobre volje iznad svega. Kako Vam je išlo svih ovih godina sa zborom?

- U župnom zboru je prije mog dolaska orgulje svirao dobri Mirko Grgić s jednom skupinom pjevača. Radio je to iz čiste ljubavi i predano. Ja nisam odmah prihvatila zbor jer sam se posvetila školi. Bila sam mu zahvalna i često smo pričali na temu o zboru i pjevanju. Jedne nedjelje iza sv. mise smo dogovorili da on još svira, a ja ću započeti osnivanje dječjeg zbora. Bilo mu je drago, volio je svirati, a ja sam se mogla pomalo navikavati i pripremati. No, nije dugo potrajalo: samo dva dana nakon tog dogovora Gospodin ga je pozvao u vječnost. Naglo je preminuo.

Moji počeci sa zborom bili su divni jer su svi rado pjevali i dolazili na probe. To mi je baš davalo snagu i inspiraciju. Svi smo bili poletni, raspjevani i radosni. Vježbali smo za nastupe satima, baš intenzivno jer pjevati u višeglasju, tj. četveroglasno, zahtijeva preciznost, čistoću intonacije, ritam... – kako je o tome u vareškom listu već pisao naš dobri suradnik, maestro Željko Sertić. On nas je pratio na zlatnim harfama svojim instrumentom, engleskim rogom, ili na klavijaturama s mješovitim zborom. Također i na blagdanskim slavljinama kroz godinu: Božić, Krist Kralj, Uskrs, Sv. Mihovil...

Puno smo radili i s oduševljenjem, dijelili se u glasove i vježbali u dvije prostorije. U početku je zbor brojio više od 30 članova.

Na smotrama župnih zborova u sarajevskoj katedrali nastupamo još od 2010. godine. Sjećam se da smo izostali 2014., spriječila nas je poplava koja je tada odsjekla Vareš od svijeta, a

bili smo se pripremili. Prekid se dogodio i za vrijeme korone, ali ne samo nama nego svima.

Nastupi na drevnim mjestima koja su oko Vareša, Olovo i Bobovac, bili su nam uvijek poseban duhovni doživljaj. A išli smo naravno i dalje: do sv. Ive u Podmilačje, do Deževica, Kreševa, Žeravca itd. Svi su nam ti nastupi izvan župe bili nagrada i uvijek nov poticaj.

Međutim, korona je došla kao velika kušnja jer je "odnijela" više pjevača. Trebalo nam je dosta vremena da se oporavimo i dignemo. Ali uz Božju pomoć opet smo se pridigli i svoju pjesmu smo utopili u vapaj i molitvu. To svjedočimo pjevajući večernje sv. mise svakim danom. Više članova zbora, koji još pjevaju, svjedočili su o tome da im je, nakon što su prebolili koronu, tekst pjesama koje su pjevali u srcu odzvanjao i davao posebnu snagu i utjehu. Zahvaljujem Bogu da unatoč razlikama u karakteru, pa i nesuglasicama ponekad, rastemo i izgrađujemo se svi zajedno. I često čujem: sestro, postali smo kao obitelj!

– Uspješni i prepoznatljivi u nastupima ugrađivali smo se u zajednicu Crkve svojim pjevanjem, zahvalni za taj dar da dvostruko molimo a da toga nismo svjesni. Zajedništvo u Isusovo Ime čini nas malene velikima i dostojanstvenima, da se osjećamo u zajedništvu važni i jedni uz druge svjedočimo veličinu same liturgije u kojoj je središte sam Isus, naš Kralj. Liturgijska glazba je vječna i u nama širi obzore zajedništva i ljubavi. Svi smo osjetili da zajedno pjevajući postajemo familijarni i dijelimo komadić neba i križa. Pomažemo se u poteškoćama i nosimo se lakše s raznim kušnjama jer pijemo s izvora koji je neprestano svjež i nov, kroz sakramente daje nam snagu.

- Nećemo biti neskromni, ali potrebno je da potkrijepimo jedan detalj. Gotovo redovito objavljujemo zapise s Vaših nastupa na smotrama (i s dječjim, a posebno s "velikim" zborom) i uvijek se provlačila konstatacija da je

SUSRET LITURGIJSKIH ZBOROVA

U katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu 24. svibnja 2025. održan je 21. po redu Susret liturgijskih zborova Vrhbosanske nadbiskupije.

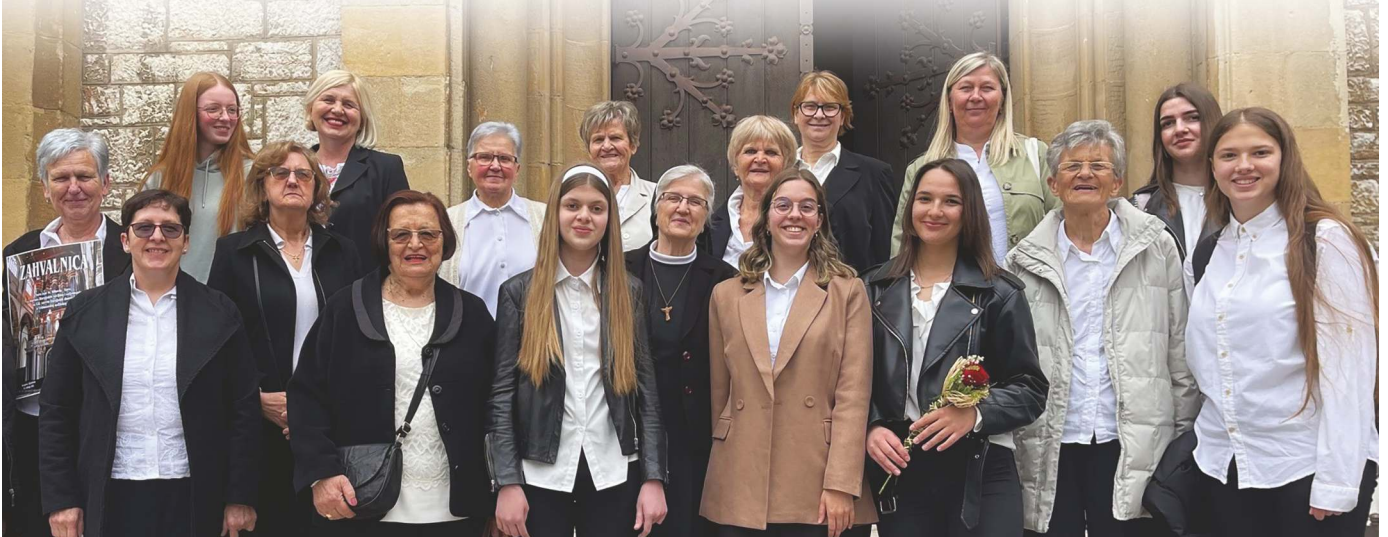
Susret je započeo euharistijskim slavljem kojeg je predvodio kanonik Vrhbosanskog kaptola i rektor katedrale preč. Marko Zubak, a sudjelovalo je 8 zborova s oko 150 pjevača.

Na početku propovijedi preč. Zubak kazao je kako svi okupljeni vjernici: orguljaši, zborovođe, psalmisti, pjevači u božanskoj liturgiji imaju svoje mjesto, ali to nije prvo mjesto jer njega zauzima Bog i Njegovo djelo spasenja. "Taj osnovni postulat temelj je i našeg okupljanja danas u ovoj svetoj jubilarnoj godini", kazao je rektor katedrale nadalje ističući kako je posebna osobina, koja treba resiti glazbene služitelje, sebedarje i ponizna želja da sam Bog bude proslavljen te je stoga važna ozbiljna priprava, redovito i potpuno predanje, ne dirigentu, nego samom Gospodinu. Na kraju je u ime vrhbosanskog nadbiskupa metropolita **mons.** Tome Vukšića zahvalio članovima zborova na ustrajnosti i doprinosu ostvarenju božanske liturgije po crkvama i župama Vrhbosanske nadbiskupije.

Po završetku sv. mise i nakon kratke stanke uslijedio je koncert duhovne glazbe tijekom kojeg se osam zborova predstavilo s izvedbama 16 višeglasnih ili gregorijanskih popijevki. Voditeljica programa bila je s. Rahela Brkić.

Nastupili su: zbor "Bl. Marija Petković" iz župe Uznesenja BDM Uskoplje pod ravnanjem s. Renate Lizatović, župni zbor katedrale Srca Isusova Sarajevo pod ravnanjem s. Petronile Kovačević, zbor župe Sv. Ilije Proroka Novi Šeher na čelu s Katarinom Perković, zbor župe Sv. Ante Bugojno pod ravnanjem s. Auksilije Milić, zbor župe Sv. Ante Žepče na čelu sa s. Jelenom Lončar, zbor župe Sv. Mihovila Vareš na čelu sa s. Ružicom Marijić, zbor župe Sv. Ivana Krstitelja Lug-Brankovići s dirigenticom Jelicom Filipović, a posljednji su nastupili članovi katedralnog mješovitog zbora "Josip Stadler" iz Sarajeva pod ravnanjem vlč. Marka Stanušića. Oni su, kao klasa za sebe, izveli skladbe Tu es Petrus i Panis angelicus, a spomenimo da je i naš vareški zbor nastupio višeglasno, sa skladbama Ovaj kruh i ovo vino i Mir svoj, o Bože, uz pratnju Lane Marijanović na klavijaturi.

Prema izvješću portala Nedjelja.ba, nakon kratkog obraćanja vlč. Stanušića, preč. Zubak uručio je zahvalnice voditeljima zborova, te je uslijedilo zajedničko fotografiranje i druženje u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu. **S.P.**

Nakon nastupa na susretu liturgijskih zborova 2025.

– Muški dio vareškog župnog zbora (arhivska fotografija)

nastup vareškog zbora bio posebno zapažen ili barem natprosječno dobar. Zbog čega možemo reći da ta konstatacija nije samohvala?

– Pa evo za primjer s jedne smotre u katedrali. Kad su bogoslovi u programu vidjeli da ćemo pjevati višeglasno *Jesu, Rex Admirabilis* od Palestrina koji je stvarno zahtjevan, živo ih je zanimalo kako će to izgledati i poslije nastupa su nam priznali da su ostali iznenađeni jer smo dobro otpjevali. Oni su pjevali s fra Slavkom i nije im uspjelo. Mi tako svake godine od ponekog glazbeno obrazovanog dobijemo komentar: od svih amaterskih zborova, vi zvučite najbolje. I dobijemo jak pljesak, uvijek.

- U najavi rekoh, posebno ste se posvetili radu s djecom. Stoga je župa Vareš mogla biti redovito predstavljena i na godišnjim smotrama dječjih zborova, koje se održavaju pod nazivom Zlatna harfa. Ali problem s mladárijom je što brzo odrastu i odlaze, pa stalno treba u "rasadnik" po nove talente, i po djecu koja imaju volju a, što je jednako važno, i roditeljsku podršku za sudjelovanje u župnim aktivnostima. Mali župni zbor ipak uspijeva izdržati svu tu protočnost, a Vi znate uz koliko truda i teškoća. Kakvi su bili ti počeci?

– U vareškoj osnovnoj školi, na poticaj tadašnje ravnateljice Alme Mandić, prihvatila sam voditi glazbenu sekciju za sve razrede. Ubrzo sam shvatila da su djeca zainteresirana i otvorena za pjesmu. U to vrijeme nije bilo drugih glazbenih sadržaja i sekcija, pa su djeca rado dolazila u Malu školu na probe, rijetko je tko izostajao. To me je ohrabralo da im se još više posvetim.

I već 2010. godine krenuli smo na Zlatnu harfu, gdje smo otada redovito prisutni. Svrha je tih smotri kroz dječje zborove pisati nove liturgijske tekstove i skladbe koje prolaze kroz procjenu liturgičara i liturgijskih glazbenika. Nastao je velik broj novih kvalitetnih pjesama koje se pjevaju, npr. "Izvore vode žive", i druge. Djeci to ostaje kao neprocjenjivo blago koje nose kroz život. Uzvišeno je to poslanje, raditi s njima, i zahtjevno, ali zahvalna sam Bogu za sve darovano.

Generacije su u početku bile brojnije, vareški dječji zbor znao je tada imati 30 do 40 članova. Kako se smanjuje broj djece u školi, a ima puno više različitih sekcija, za posljedicu se osjeti da ih je manje i u zboru, ali nas ima. Svaka generacija me iznenađuje i donosi nešto novo. Uglavnom, u višeglasju smo nastupili ove godine na Kupresu, zbor koji ima između 15 i 20 članova.

Dolazimo i do još jednog važnog traga koji ste ostavili kroz dosadašnjih 15 godina djelovanja u vareškoj župi, a to je – brojnu djecu ste naučili prvim notama i godinama ih uvježbavali u sviranju gitare i klavijatura. S njima ste nastupali na lokalnim priredbama i manifestacijama (onim unutar ustanove, ali i školskim i gradskim), pa znate li otprilike broj djece koju ste glazbeno opismenili?

– U sklopu dječjeg zbora nastala je i glazbena radionica Male škole 2010. godine jer su djeca bila zainteresirana. Broj je

postupno rastao. Tada još nije bilo glazbene škole u Varešu pa se osjetila potreba.

Ponudila sam tko želi svirati gitaru i klavijature, onako slobodno, besplatno. Mnogi su se okušali, neki su odustajali, a neki su ustrajali i naučili. Tu je broj do danas narastao na između 30 i 40 djece. Iz generacije u generaciju. Radili smo koncerte, tzv. ogledne sate na polugodištu i na kraju školske godine. Sviranje se nastavilo u Osnovnoj školi kroz sekciju i u crkvi kad su Dani kruha i zahvalnosti, sv. Nikola, božićne i uskršne priredbe na više mjesta, i ponekad na sv. misama. Tako da ih ima koji i dalje sviraju, a mnogi su se uključivali i u tamburaše kod prof. Igora Hingera. U glazbenoj radionici Male škole danas djece ima u manjem broju, ali tko želi može doći da isproba svoje glazbene mogućnosti, dok sam još na raspolaganju.

Na kraju moram istaknuti, s posebnom zahvalnosti, dvije dobre sviračice na klavijaturama koje su i danas tu: Vanja Anđić i Lana Marijanović. One su u zbor i glazbenu radionicu došle u nižim razredima i sve do danas sviraju sv. mise i razveseljuju nas svojim sviranjem i pjevanjem svake nedjelje i bladana.

- Osim upravljanja zborovima i podučavanja djece Vi imate, da tako kažemo – u opisu posla, cvjetnu dekoraciju crkve i oltara za nedjeljna i blagdanska misna slavlja. To je, pretpostavimo, ipak lakše u odnosu na sve probe i uvježbavanja, za veliki broj događaja i prigodnih pjevanja kroz crkvenu godinu, jer sate i sate uložene u to ne vidi nitko – vidi samo krajnji rezultat, onaj kad zborovi oplemene akustični crkveni prostor pjevanjem pod misom?

– To s dekoracijom ne doživljam samo kao dužnost. Radost mi je da oltar i crkva budu dostojno urešeni, a trudim se i nastojim pratiti da izbor i kreiranje cvijeća budu u prikladnom tonu liturgijskog slavlja.

Potrebno je odvojiti dosta vremena i mašte oko aranžiranja. Neka je sve Bogu na slavu i na ljepotu župnoj zajednici, to me veseli. Bogu neprestano zahvaljujem na milosti i zdravlju da mogu.

S. Ružica prima zahvalnicu za ovogodišnji nastup u katedrali (desno preč. Zubak)

- U ime župljana, koji su i naši čitatelji, zamoljeni smo izraziti Vam zahvalu za sve naprijed spomenuto i prenijeti njihovu želju da još dugo ostanete u Varešu.

– Hvala i vama i svim dobrim ljudima na dobrom prijemu. Vidi se i po godinama koje ostadoh u Varešu, punih 15 i malo više, kako se ovdje očito već osjećam domaće.

NK "Vareš" prvak Kantonalne lige

M. Marijanović

Nogometni klub "Vareš" za sobom ima sezonu koju će pamtiti po maksimalnim dometima. U Kupu BiH uspio se probiti do osmine finala, što ranije nije uspjelo nijednom klubu iz četvrtog ranga bh. nogometa. Na Grbavici, u srazu s prvoligašem kakav je "Željezničar" objektivno nije imao šansi, ali bilo je samo po sebi veliko istrčati na *Željin* teren (bilo je to 8. veljače 2025. uz izravan TV prijenos).

Nakon tog bljeska ambicije su ponovno usmjerene na osvajanje Kantonalne lige, u kojoj je NK "Vareš" prezimio na vodećoj poziciji. Neizvjesnost u toj borbi prekinuta je u predzadnjem kolu kada vareški klub, pobjeđivši NK "Napredak" u Šijama kod Doboja (1:3), na ljestvici stječe nedostižnu prednost te postaje prvakom. Kasnije iste večeri (25. svibnja) vareškim nogometašima je po povratku u grad priređen navijački doček uz pjesmu, sirene, baklje i vatromet. Time je započelo slavlje osvojene titule, koja klubu donosi i prelazak u viši rang natjecanja.

Kako je sezona odmicala, a klub nizao dobre rezultate, i navijači su shvatili da se trebaju ozbiljnije organizirati. Uz predvodnika Zvonimira Lukačevića ućlanili su prvih stotinjak fanova, izradili su grb, zastave i majice, uzeli ime "Vukovi s Peruna". I tako su pred početak posljednje utakmice konačno mogli primjereno pozdraviti igrače, a učinili su to zeleno-bijelom koreografijom s tribine i s dimnim bakljama u bojama kluba.

Posljednja ligaška utakmica odigrana je na igralištu u Vareš Majdanu 1. lipnja. Protivnik je bio FK "Rudar" iz susjedne Breze i premda utakmica za vareški klub nije imala rezultatskog značaja igralo se bespoštedno, za navijače, a i za prestiž. Gledalište je bilo ispunjeno kao malo kad. Brezani su rano povel, ali su Varešani prije kraja prvog poluvremena stigli do poravnanja, a u drugom

još dva puta zatresli mrežu gostiju, na oduševljenje oko tisuću okupljenih. A onda, nedugo nakon posljednjeg sučeva zviždaka, vareški nogometaši primili su pobjednički pehar od predsjednika Nogometnog saveza ZDK-a Nebojše Nikolića, u nazočnosti generalne tajnice Saveza Safije Mahmić i – slavlje se moglo nastaviti. Sa stadiona se krenulo u koloni vozila do igrališta kod pijace u Varešu, gdje se feštalo i po drugi put.

Pred početak posljednje utakmice interno je dodijeljen i trofej za najboljeg igrača NK "Vareš". Po glasovima članova uprave kluba, samih nogometaša, a i članova navijačke skupine, titula najboljeg igrača dodijeljena je Nedimu Rapiću. Trofej "Kenan Musa", kojim NK "Vareš" želi sačuvati uspomenu na svog tragično stradalog igrača, Rapiću su uručili predsjednik uprave Meho Imamagić, tajnik kluba Malik Likić i vođa navijačke skupine Lukačević.

No, kad se slavlje slegne, dolaze na red zahtjevi i obveze koje sa sobom nosi ulazak u Drugu ligu FBiH – Centar, u kojoj će NK "Vareš" nastupati među 16 klubova s područja Sarajevskog, Zeničko-dobojskog i Bosansko-podrinjskog kantona.

– Vareška nogometna infrastruktura mora se ovoga ljeta poboljšati i zadovoljiti uvjete za dobivanje licence, a i veća sponzorstva također će postati izazov. Treći rang smatra se "razvojnog ligo" pa se pred klubove postavlja i uvjet da moraju imati određeni broj mladih nogometaša u rosteru, ispod 21 godinu – kazali su o onome što ih čeka iz NK "Vareš".

Povodom uspjeha NK "Vareš", općinski načelnik Zdravko Marošević uputio je čestitke igračima, stručnom stožeru, upravi kluba, kao i svim navijačima, na osvojenoj tituli prvaka Kantonalne lige ZDK-a i plasmanu u Drugu ligu FBiH – Centar.

– Ostvareni rezultat nije samo sportski uspjeh, već i dokaz zajedništva, upornosti i predanog rada svih u klubu. Ova titula donosi radost ne samo vama, već i svim građanima naše općine koji s ponosom prate vaš napredak. Čestitam vam na ovoj izvanrednoj sezoni i želim uspjeha u višem rangu takmičenja – naveo je načelnik Marošević u svojoj poruci. **B**

Slavlje nakon primljenog trofeja u Vareš Majdanu (1. lipnja 2025.)

Reosnivačka skupština šahovskog kluba

U Centru za mlade u Varešu 21. svibnja 2025. godine održana je (re)osnivačka skupština šahovskog kluba "Vareš".

Na inicijativu Faruka Islamovića i neko-licine mladih zaljubljenika u šah pokrenute su aktivnosti za ponovno aktiviranje šahovskog kluba. U uvodnom izlaganju Islamović je kazao:

"Čast mi je i zadovoljstvo što večeras mogu stajati pred vama u ovom važnom trenutku, trenutku kada zajedno vraćamo život jednoj ideji, jednom klubu i jednoj tradiciji koja je godinama činila dio identiteta našeg grada.

Šahovski klub Vareš nije bio samo mjesto gdje se igrao šah. Bio je to prostor susreta generacija, škola razmišljanja, vježbalište strpljenja i ogledalo poštovanja kako prema igri, tako i prema ljudima. Mnogi od nas ovdje prisutnih sjećaju se tih vremena, a oni mlađi su možda čuli od svojih roditelja, komšija ili nastavnika. Sjećamo se turnira koji su okupljali cijeli grad i prijateljstava koja su se radala uz crno-bijele table.

Nažalost, klub je u jednom trenutku prestao s radom, ali danas dokazujemo da istinske vrijednosti ne nestaju. One miruju dok ih ne probudimo. A mi smo odlučili probuditi šah u Varešu. Naš cilj je stvoriti

Novo vodstvo šahovskog kluba

okruženje gdje će se djeca razvijati, odrasli odmarati uz intelektualni izazov, a stariji prenositi znanje i mudrost. Želimo saradivati s lokalnim školama, organizovati otvorene dane, i, ako Bog da, ponovno dovesti turnire u naš grad jer Vareš to zaslužuje", zaključio je Islamović.

Pozdravne riječi uputili su profesor Mario Jerković i dr. Anto Jelić. Jerković se osvrnuo na trenutni rad s djecom i mladima koji vole i igraju šah, te na rezultate koje su ostvarili, a dr. Jelić, koji je bio dugogodišnji aktivni član dok je klub egzistirao, istakao je važnost ove igre jer se svi poštuju na isti način.

"Klub je osnovan prije šezdeset godina,

ali je zahvaljujući ovim mladim generacijama ponovno pokrenut i uložiti ću svoj maksimum kako bih im pomogao da nastave ovu dugu tradiciju", napomenuo je dr. Jelić.

Podršku osnivanju kluba dali su i građani koji su došli na osnivačku skupštinu te ravnopravno sudjelovali u izbornom dijelu. Nakon predlaganja kandidata u vodstvo kluba glasovanjem su izabrani: za predsjednika Habib Kopic, a za članove odbora Mario Jerković, dr. Anto Jelić, Dejan Franjić, Almir Čikmiš, Meho Imamagić, Faris Musa, Damir Hafizović, Mehmed Hadžikić te Faruk Islamović, koji je ujedno i predsjednik upravnog odbora. I. L.

Amaterski turnir u stolnom tenisu

Dana 17. svibnja 2025. udruga "Moja prva nota" organizirala je amaterski stolnoteniski turnir. Održan je u dvorani za tjelesni odgoj MSŠ "Nordbat 2", a veliku pomoć pri organizaciji pružili su Dario Vidović i Alojz Radoš. Na turniru su sudjelovale 22 osobe podijeljene u tri kategorije: mladi, žene i muški (odrasli). Na kraju su kao pobjednici izašli: Josip Mirčić – kategorija mladih, Davorka Terzić – kategorija žena i Antonio Mirčić, kategorija odraslih.

Svim sudioniocima su uručene zahvalnice, onima koji su osvojili jedno od prva tri mjesta uručene su diplome, a prvoplasiranim i simbolične nagrade. Svi su se složili da je ovo bilo jedno sportsko osvježanje za Vareš i da treba raditi na tome da se stvore pretpostavke za organiziranje stolnoteniskih rekreacija i kluba, jer kako reče veteran Alojz Radoš: Vareš je imao bogatu tradiciju u ovom sportu. Nakon turnira sudionici su nastavili druženje u izviđačkim prostorijama. I. H.

Upute pred početak turnira

ANDRIĆ NA BOBOVCU (II)

Piše **Željko Ivanković**

Tu su svi, nekako zbijeni u koloni na utrtoj stazi, koja se već dobrano bila ocijedila, a dijelom i suhnila od noćasne kiše, i tek povremeno bi zastani na upinama čuti pokoju Pavinu riječ, riječ vodiča u povijesnu priču o Bobovcu, u koju su već duboko bili zagazili. Ovdje bi pogledaj koji krnjutak zidina, ondje nad klisurom nagnute ostatke kule; ovdje bi stani pred velikom razgranatom lipom, koja samo što nije bila zamirisala; ondje da se zagledaju u duboko ždrijelo cisterne; ovdje da bace pogled na Liješnicu, ondje da se dive visovima Kopijara s kojih se pred nadolazećom vedrinom od Borovice dizala magla. Najčešće bi zastani uz rijetke zadubljene u posao, koji bi jedva podigni glavu na koji rado znao upit ili ljubazan pozdrav, a sve to uvijek uz popratne Pavlove riječi, što su blago milovale radoznale uši gostiju.

A Pavao je to znao, znao je, i s brižnom je pomnjom nalazio mjeru u govoru, jednako da zadovolji Ročkovo nestrpjenje, njegov dinamični karakter i Andrićevu sabranu šutnju, tihiu zainteresiranost, nastojeći pritom izbjeći sve što bi bio suhoparni jezik struke.

Gosti se moraju osjećati ugodno, mislio je, najmanje opterećeni govorom, objašnjenjima. Bolje im je, znao je mudrac u njemu, ponešto od priče uskratiti, pa da sami priupitaju, nego ih zamarati znanjima ili detaljima iz povijesti, arheologije, pomoćnih povijesnih disciplina...

O tim je problemima Pavao znao nadugo i naširoko raspravljati tamo gdje

treba, sa svojim suradnicima, s arheolo-zima koji bi dođi na Bobovac ili sa sutješkim fratrima s kojima se svih ovih godina češće sretao. Ponekad i do duboko u noć nakon radnog dana na terenu, gdjekad opušteno uz koju ča-šicu, a gdjekad ozbiljno, vatreno i polemično...

Ali, on je ovdje i sada, mislio se, da bude na ruku Ivi. Ivi i Ročku. Andriću i Čolakoviću. Ponajprije Ivi i u mjeri njegovih zanimanja. Uostalom, kao i svi drugi. Pa zar i Ročko nije u toj ulozi ovdje, kao i općinsko vodstvo ili kustos koji im je za ovu priliku bio pridodan...

No, tko bi se uopće pred Pavlom usudio prozboriti koju iz struke ili tko bi uopće imao pravo iskazati znatiželju osim Ive. Da, Ive i Ročka. Ali vidjelo se, od početka se vidjelo, tko je tu tko i koja je mjera njihovih zanimanja.

I premda je sve bilo opušteno, ili barem iz trena u tren bivalo sve opuštenije, nad družinom u sporaj koloni visoko se vio barjak učtivosti, moglo bi se reći ležerne učtivosti. I poštovanja. Poštovanja za autoritet glavnog arheologa, za povijest Bosne. Andrićeve Bosne, kako je netko iz Pavina kruga patetično rekao kad se čulo da im u goste dolazi Andrić. Ivo Andrić.

Hej, Andrić. Nobelovac. Nije mala stvar. Ta se mjera uvažavanja mogla vidjeti u očima svih Pavinih suradnika, a on sam, njegovo lice, svijetilo je u taj nimalo vedar dan kao planinsko sunce u podne kakvo samo bobovačke kose poznaju.

Od borovičkih se vrleti prema Sutjesci tek počela razlijevati škrtat ranolipanska vedrina, pa zrak dodirnut kišom i svježinom okolnih šuma titra nad ruševnim bobovačkim zidinama i rasipa se pogdjekad po radoznalim licima okupljenih oko njih.

– Vidite, ondje su, ne znam jeste li to mogli vidjeti kad ste dolazili ovamo, ali odavde se bolje vidi... Ondje su Mijakovići i Dragovići, a malo niže, desno i nama najbliže, premda pomalo u kišnoj sumaglici, su Juse – bio je Pavao iscrpan. – Mijakoviće i Dragoviće svakako ste susreli u bobovačkim predajama, a Juse su nastale naknadno kao selo bobovačkih dizdara nakon što je Bobovac pao u osmanlijske ruke... A sve ovo lijevo i gore na visovima su vam katolička sela, rudarska sela, mjesta kopanja željeza, taljenja i njegove prerade, još od Kelta, Gota, Ilira, Rimljana...

Ivo je lagano kimao glavom, usput se orijentirajući u prostoru...

– Nekih od ovih sela sjećam se iz rata kad smo ovim krajem prošli s Vrhovnim štabom – dodao je važno Ročko i privukao pozornost okupljenih oko Pave. – Pisali smo o tome u svojim dnevnicima i Dedijer i ja... Sjećam se lijepih, čistih sela... Finih ljudi...

I Andriću to privuče pozornost. Znao je i Ročko lijepo kititi svoju priču.

U taj tren Pavi jedva zamjetno priđe jedan od suradnika i diskretno mu na uho prišapnu koju.

– Dragi gosti – svečano se Pavao obrati nazočnima, nakon što su zastali na manjoj zaravni, kakvih inače na Bobovcu jedva da ima i za manje društvo – za ručak vas nismo ništa pitali. Da je bolje vrijeme bio bi ovdje na meraji. Ali, svakako će biti po našem. Za sve danas imamo isto: vodu Radakovicu, ribu Bukovicu i pšenicu Liješnicu... – nasmiješi se upravitelj pogled na Ivu, koji mu je

KOMPLETNA ORGANIZACIJA POGREBA PRIJEVOZ POKOJNIKA U ZEMLJI I U INOZEMSTVU

+387 (0)61 862 717
+387 (0)32 843 083

netom prije rekao što je i sam nekoliko puta već čuo, što u Varešu, što od svoga profesora Alaupovića, što od fratara po samostanima... – Ondje ćemo gdje ste u dolasku ovamo svratili na kavu. Vidjeli ste, a i rečeno mi je. Na Mrestilište...

* * * *

Kad su stigli na Mrestilište i ušli u velik i ugodno zagrijan prostor, predsjednik općine učini usnama jedno glasno brrr, kakvim se ukazuje na hladnoću, a Ročko će na to:

– Da, ovdje je ipak mnogo ugodnije. Pogotovo ugodnije za sjesti, za jesti...

– Ohanuti – dodade zamjenik predsjednika toplim domaćinskim glasom.

Domaćini se okupiše, uzeše od gostiju višak odjeće, uglavnom mantile i kape iskazujući pritom dužnu pažnju i nepatvorenu ljubaznost. I vedrina se najednom prosula velikom salom planinskog doma, čiji je interijer pobudio zanimanje uglednih gostiju.

– A sad ručak. Kao što smo rekli – reče predsjednik općine, nakon što su Ivo i Ročko zauzeli svoja mjesta, ali tako da to čuju i gosti i domaćini, čije su oči upitno i s blagim nestrpljenjem pogledale na pridošle goste.

– Ručak po receptu kraljice Katarine – našali se Andrić gledajući u Pavu i svi se nasmijaše, pa dodade:

– Više od Kraljice tko bi i smio očekivati...?

– Ne znam kako stojimo s kraljevima u ovom našem društvu, ali Kraljica i njezin recept za ručak, valjda se smiju spominjati – našali se ohrabren Andrićevim riječima predsjednik općine.

– E, kad nam je Ivo ovako raspoložen – Ročko će – sve se smije. A i meni je odmah lakše – grohotom se svi nasmijaše.

– Nego, ima li još šta za popiti? Osim vode Radakovice? – dodade šaljivo Ročko. – Mislim da ni Kraljica nije na nju mislila u ovakvim okolnostima... – sad već šeretski nastavi Čolaković.

– Upravo to smo mi vas htjeli pitati... Šta biste popili? Uz ribu Bukovicu... – Pavao će kao dobar domaćin, no ne staje na tome nego nastavlja.

– Nego, znate li, da vam kažem i ovo, dok smislite što će tko popiti, da se ovdje uokolo Bobovca nekoć uzgajala vinova loza. Ne čudite se, jer Bobovac je na nižoj nadmorskoj visini od Vareša. A tu, u Mijakovićima, pokazivao sam ih, i dan danas postoji lokalitet Vina koji ukazuje na to da se tu nekad uzgajala vinova loza, da su tu bili vinogradi. Cijeli dan taj je lokalitet osunčan. Pa i na ovakvom danu, kad sunce prosine, ondje prvo prosine. A u Jusama, u prisoju su, i danas su, vidjeli ste, bili napola u magli, postoji lokalitet Bačvar što sve ukazuje na ozbiljno srednjovjekovno vinogradarstvo ovoga kraja. Nastranu vina iz Dalmacije ili iz Župe dubrovačke koja su ovamo stizala... A danas, vidjeli ste po našoj ponudi, ovdje se pravi samo šljiva – kao sa žaljenjem reče Pavao.

– Dobra šljiva! – dodade Ročko utješno. – Kao moja semberska – nasmija se glasnim baritonom, a onda i svi za njim.

– A tu su još i pšenica Liješnica, njive Raževac, rudno zaleđe Bobovca kao "riznica Kraljevstva", pa Kopijari i Štitari kao mjesta proizvodjenja oružja. I sve je to u krugu manjem od deset kilometara – dodade potpredsjednik općine gotovo se ispričavajući zbog svoje upadice...

Andrić je sve pažljivo slušao i činilo se kao da upija svaku izgovorenu riječ.

Kad su najposlije svi sjeli na klupe i za trpezu načinjenu na rustičan način od istesanih jelovih dasaka i bez pitanja se svakome natočila još po jedna rakijica, za dobar tek, kako je

domaćin okrstio ono što se prije svega ostalog našlo na stolu, Pavao još jednom priupita tko će što piti da djevojke i mladići, koji su to jutro pojačali poslugu na Mrestilištu, znaju pripremiti piće i za njega odgovarajuće čaše.

I dok su svi na tren pogledavali jedni u druge, već obasjan blagom vedrinom Ivo, kao da prelama daleki neki obzir u sebi, tihim ali sigurnim glasom reče: "Mogu li ja sad, kratko, koju reći?", na što istog trena nastade potpuni muk, gotovo svečan kao crkvena tišina. I sva se pozornost usmjeri na njega.

– Znate, jednom sam – počeo Ivo opuštenijim, pripovjednim glasom – pa i ne tako davno, u Herceg Novom čuo zanimljivu anegdotu. Ako ne od nekog tamošnjeg, domaćeg, onda valjda od Zuke... Od njega se, znate, može mnogo toga zanimljivog čuti... Bila je neka situacija slična ovoj, uz ribu. Ondje, doduše, uz morsku ribu... I na pitanje domaćina, slično ovom, šta će se piti, što bi tko htio popiti, taj je glasno i začuđeno rekao: Uz ribu? Čuj, šta ću? Kakvo je to pitanje? Neću valjda vodu! Uz ribu se pije vino. I samo vino. Ne bih sebi dopustio se osramotim da riba pomisli da ju je pojeo kakav ćuko...

Na to svi prasnuše u grohotan smijeh i potrajalo bi to uz sitne komentare za spojenim stolovima da Pavao, okrenuvši se mlađariji, najposlije ne reče:

– Eto, čuli ste narudžbu...

Svi to popratiliše glasnim odobravanjem.

– Bolju narudžbu dugo nisam čuo. Ako sam ikad – gromoglasno reče Ročko i to bi povod za novi aperitiv glasnog smijeha uz netom ispražnjene rakijske čašice.

(svršetak)

B

U OBJEKTIVU

Foto G. Sprečkić

Kad nad Smreku padne noć...

Neka drugačija djetinjstva

M. Marijanović

Trojica smo u vozilu. Do sela Javornik nije daleko, al' je zato zavojito. Takozvana S-krivina, koja je na seoskoj cesti bila najviše problematična, pogotovu zimi, prije par godina napokon je eliminirana. Jednostavnim postupkom koji se zove ispravljanje krivina, ali koji se na vareškom području rijetko primjenjuje. Čak iznimno rijetko. A osjetno olakša.

Bio je to valjda najhladniji dan ovogodišnjeg svibnja. Temperatura zraka uporno je naginjala ništici. Vjetar skupljao maglu sa Sjenokosa i sa Strice pa je preko javorničkog sedla zbijao nekud u ponikvarsku kotlinu. Naše je okupljanje, što bi se reklo "pod kućom", i garaža nam je zaklon. A za naša okupljanja uvijek se lako izmisli razlog. Predlagač je ovoga puta bio Mladen Franić sa Žarudja, zvani Grga. On je inače pobornik druženja s ljudima i s prirodom, a još bolje kad je to ujedno. U takvim društvima on je sinonim za sofru. Odmah prostire stolnjak, reže se meze, ali to je samo uvod. Sa strane se već potpaljuje vatra i podmazuje gril.

Domaćin je, tj. njemu smo se skrasili u dvorište, Ljubo Brđanović zvani Šukur. Visok i tanan, s majicom na sebi prkosi studeni. Jedna jakna preko nje nije dovoljna. Barem je on mogao u kuću pa se utopiti, ali ne mari gorštak, odrvenio.

I sad dolazimo do onoga zbog koga smo, i zbog čega, došli na Javornik. To što se ispod grila vatrice premišlja i ružno dimi, pa zbog nemirna vjetra grize za oči, nije osnovni razlog nego smo došli – zbog duduka.

Još u vožnji pretresali smo što se sve veže uz taj pojam i koja su njegova značenja. Npr. nadudučiti se obično znači dobro se opiti. Ili nadudučiti koga znači nalemati ga toliko da bude sav podbuo, otečen. Duduk, međutim, kao imenica ima druga dva značenja. Kad je netko nesposoban uraditi ili napraviti nešto, čemu naprosto nije vičan a zapalo ga da se bakće, reći će se da je duduk za taj posao. I konačno duduk je svirala. Primitivna puhaća svirala, koju su valjda

Ivica Divković izrađuje sviralu

izmislili dokoni pastiri. Poslije se to svidjelo i djeci.

Prisutni Željko Ivanković iz svoga djetinjstva u Galiciji (podno Vareš Majdana) prisjeća se da je to bila jedna od svakako zanimljivijih igračaka onoga doba budući je proizvodila zvuk. Ali on je ne pamti pod tim nazivom nego kao ljeskovu trubu, što u suštini i jest. Ili najpotpunije kazano – "truba" od ljeskove kore.

Kako s novim vremenima (u kojima se djeci nabavljaju petparačke plastične svirale iz Kine) sve iz prošlosti postaje "glupo i smiješno", tako su i ljeskovi

Mladen Franić i Ljubo Brđanović

duduci odavno prestali po proplancima svirati. A njihovi izrađivači i sami se osjećaju arhivirano. Mada, nije tu ni potrebno osobite vještine; izabere se prikladna ljeskova pritka i njezina kora izrezbari u spiralu, ali tko to nije ranije radio ne bi uspio sve i da pročita neka uputstva.

Da nije zaboravio kako izraditi duduk, pozvan je demonstrirati nam Ivica Divković zvani Gico. Kršan i plav, opire se nakupljenim godinama. Prianja on djeljati. Pokazat će se, na prvu, da pod korom pritke koju je pripremio nema potrebnog soka da bi stvar uspjela. Jer kora puca, a treba ostati kompaktna kako ne bi propuštala zrak na razne strane i onemogućila pisak. Ivici se ne svidje pomisao da će podbaciti. Ode u potragu za pritkom koja će sadržati više soka, ukoliko takve ima jer nismo baš pogodili pravo razdoblje za dolazak na "prezentaciju", a pravi dan da i ne govorimo. Kiša se ipak malo smilova i okrenu u kišicu.

Upornost se isplatila i krenu Ivici posao za rukom. Oguli koru i svinu je tako da postigne oblik izduženog fišeka. Složismo se da sliči vuvuzeli. Kad se u Južnoj Africi održavao svjetski nogometni kup takav su instrument rabili lokalni navijači i s njime dobrano "probili uši" cijelom planetu. Naša svirala duduk, od početne spirale dugačke više od metra sveo se na dužinu od 50-ak cm. Širina te trake od ljeskove kore je 7-8 cm. Na vrhu Ivica probi dvije rupice i kroz njih provuče tanku grančicu da bi se tako spriječilo odmotavanje kore.

To je to, sad "instrument" dolazi na test. Puhnu Ivica i čujemo – radi. Šumskom kotlinom ispod Ljubine kuće odjekuje nesvakidašnji zvuk, dok i mi ostali isprobavamo. Međutim, čuje se to i preko sela. Podjetinjili (ili pomahnitali) – rekao je sigurno netko ako je vidio "svirače" na kiši, a u fino odmakloj dobi.

Radost djeci nekada su pričinjavale male stvari. Primjerice "orošćići" iz Olova, tko ih pamti, ili čak i jagorčevina. Znala je pustiti zvuk kad ju se ubere i primora da postane trubicom, točnije reći "pišćom". U toj klasi je i ljeskova truba, za koju je ipak trebalo ponešto umijeća i truda...

B

Proizvodnja i trgovina
modnih tkanina i
modne konfekcije

71330 Vareš | ul. Zvijezda 25 (poslovna zgrada Bobovac)
tel./fax: 032 849 300 | e-mail: info@profitex.ba
www.profitex.ba

**POSLEDNJI POZDRAV
BLAŽENKU ANTUNOVIĆU
(1969. – 2025.)**

našem nikad ne prežaljenom sinu i bratu koji je preminuo 16. 5. 2025. u Njemačkoj. Urna će biti položena naknadno u Daruvaru, u Hrvatskoj. Otišao si na put bez povratka, tamo gdje ništa ne boli. Počivaj u miru Božjem. Tvoja majka Ana i brat Dubravko, te ostala rodbina i prijatelji

**POSLEDNJI POZDRAV
našem dragom
ŽELIMIRU POGARČIĆU - POGAČIĆU
(1945. – 2025.)**

Premинуo 19. 5. 2025., sahranjen u Rijeci.

Ožalošćeni: sestre Mira i Božana, kćerke Sanja i Marijana, sestrične i sestrići: Zrinka, Ljiljana, Vesna, Vladimir, Zoran, Draženka, Saša, Snježana s obiteljima, unuke i ostala rodbina

**IN MEMORIAM
MLADEN MUNĐER
(13.VIII.1955. – 30.V.2024.)**

Znamo da si otišao, ali si još uvijek u našim sjećanjima, gdje ćeš i ostati zauvijek.

Počivaj u miru.

Tvoja obitelj

**IN MEMORIAM
(2.XII.2024. – 2.VI.2025.)**

Navršilo se pola godine otkako nije s nama naša draga

TEREZIJA POGARČIĆ rođ. Šimičević

Uvijek ćeš biti u našim srcima i sjećanjima. Počivaj u miru Božjem.

Tvoji: Dragan, Vjerana i Ivan s obitelji

**TUŽNO SJEĆANJE
(7.VI.2012. – 7.VI.2025.)**

Dana 7. lipnja navršilo se 13 godina otkako nije s nama naša draga majka

RUŽA PETROVIĆ

Nema dana kada ne pomislimo na tebe. Nosimo te u srcima, mislima i lijepim sjećanjima.

Počivala u miru Božjem.

Tvoja djeca: Željka, Anto i Jelena

**SJEĆANJE
TOMISLAV TURIĆ
(10.VI.2015. – 10.VI.2025.)**

Prošlo je deset godina kako si otišao. Vrijeme prolazi, ali ti si uvijek u našim srcima i mislima. Tvoj vedri duh, tvoja blagost daju nam snagu i rado te se sjećamo.

Počivaj u miru.

Jadranka, Ivan, Marina, Thomas i Stella

**IN MEMORIAM
JADRANKA RADOŠ rođ. Miočević
(19.VIII.1958. – 9.VI.2024.)**

Draga naša, godina prođe brzo, ali teško. Stalno si u našim srcima, mislima i razgovorima. Tužni smo što si nam otišla prerano, ali sretni što smo te imali. Divna si bila, jako nam nedostaješ, ali vjerujemo da si na ljepšem mjestu i da nas s ponosom gledaš i dalje čuvaš. Volimo te. Tvoji najdraži

**IN MEMORIAM
(9.VI.2024. – 9.VI.2025.)**

JADRANKA RADOŠ

Bez obzira što tvoje srce ne kuca više, mi koji živimo vječno ćemo te voljeti i čuvati kao najdražu uspomenu. Nedostaješ...

Svjetlana i Goran

SJEĆANJE

Dana 10. lipnja navršile su se tri godine otkako nije s nama naš dragi

**MARKO DODIK
(1937. – 2022.)**

Uvijek ćeš biti u našim srcima, mislima i molitvama.

Počivao u miru Božjem.

Tvoji najmiliji

**IN MEMORIAM
(12.VI.2010. – 12.VI.2025.)**

Navršilo se 15 godina otkako nije s nama naša draga

JELENA MALBAŠIĆ

S ponosom i ljubavlju čuvamo uspomenu na tebe.

Počivaj u miru Božjem.

Kćerke s obiteljima

IN MEMORIAM

Dana 13. 6. 2025. navršilo se osam godina otkako nas napusti

**LJUBO KASAPOVIĆ
(13.VI.1954. – 13.VI.2017.)**

Vrijeme koje prolazi ne donosi zaborav, već ljubav i sjećanje na tebe.

Ostat ćeš voljen, nikad zaboravljen.

Tvoji: Dada, Damir, Jasna i Gala

SJEĆANJE

Na naše drage roditelje

**VINKO JOSIPOVIĆ
(6.IV.1928. – 23.IX.2007.)**

**ANA JOSIPOVIĆ rođ. Rajić
(2.II.1931. – 13.VI.2010.)**

Sa zahvalnošću čuvamo uspomene na vas.

Počivali u miru Božjem.

Vaša djeca s obiteljima

TUŽNO SJEĆANJE

Dana 14. lipnja navršilo se devet godina
otkako nije s nama naš drag otac, punac i djed

MATO RODIĆ
(1928. – 2016.)

S ljubavlju i poštovanjem čuvamo te u našim srcima.
Počivao u miru Božjem.

Kćerka Kornelija, zet Pero, unuke Bisera i Jelica

TUŽNO SJEĆANJE

(18.VI.2011. – 18.VI.2025.)

Dana 18. lipnja navršava se 14 godina otkako nije s
nama naš dragi suprug, otac, djed i punac

VASO JOTIĆ

Hvala ti za svu ljubav i dobrotu koju si nam pružao.
Počivaj u miru.

Tvoji: supruga Zrinka, kći Sanja, unučad Barbara i Nino,
zet Marijano

TUŽNO SJEĆANJE

Dana 20. lipnja navršit će se tri godine
otkako nije s nama naša draga

MARIJA MARKOVIĆ
(1949. – 2022.)

Ostaješ u našim srcima i sjećanjima.
Počivaj u miru.

Suprug Tomislav, sin Zoran s obitelji
i kćerka Katarina s obitelji

SJEĆANJE

(22.VI.2014. – 22.VI.2025.)

Navršava se 11 godina
otkada više nije s nama naš dragi

BORISLAV DODIK Franje

Uvijek ćeš živjeti u našim srcima i biti dio naših
najljepših uspomena.
Počivaj u miru Božjem.

Djeca s obiteljima

SJEĆANJE

ZDRAVKO MIJATOVIĆ
(1939. – 2012.)

Ostat ćeš voljen i nikad zaboravljen.
Čuvamo te u našim srcima i mislima.
Počivaj u miru Božjem.

Supruga Mira, sestrčić Darko
i sestrična Sanja s obiteljima

SJEĆANJE

MELKIOR MIJATOVIĆ
(1933. – 2021.)

Zauvijek ćeš živjeti u sjećanju i našim srcima.
Počivaj u miru Božjem.

Nevjesta Mira, sestrčić Darko
i sestrična Sanja s obiteljima

**GABRIJEL
TERZIĆ**

(17.VIII.1928.
– 14.VIII.1972.)

**ANTO CICO
TERZIĆ**
(22.I.1957.
– 14.VII.1986.)

**TEREZIJA
TERZIĆ**
(15.X.1933.
– 21.VI.2016.)

Sjećanje na vas ostat će zauvijek.

Vole vas vaši: Željko i Zoran s obiteljima

IZ KNJIGE MIJE ŽULJIČA (V)**Babini svatovi**

Mladoj se je curi drago udat, a nije mrsko ni staroj babi. Ima u nas jedna šaljiva priča kako su se nekako uz poklade razgovarale jedna baba i jedna djevojka. Obadvije su bile isprošene i prstenovane. Babino je vjenčanje trebalo da bude u prvu srijedu, a curino istom o Jurjevu. Pa će ti se potužiti ona baba curi, duboko uzdahnuvši: "Lako tebi, seko, tvoji će svatovi bit eto sad na Jurjev dan, ama kad ću ja svoje iščekat? Ja ću se vjenčat istom u prvu srijedu..."

Da se ozgor gucalo...

Vrovkina nevjesta skinula slanine s tavana pa prala u vrućoj vodi u kući kod ognjišta. U taj ma(h) dogje ciganka te joj rekne: "A draga, što ti je liepa ta slanina! Da mi očeš dati jedan komadić da namažem pete, vidi što su mi se ispucale."

Nevjesta joj dadne. Ona ciganki slaninu u ruku, a ciganka slaninu u usta te stane jesti.

A stara Vrovka sve jednako sidjela, ćutjela i gledala, te sada progovori: "Ama kučko jedna, ti iščeš da namažeš pete, a ti izjede!"

A ciganka se ništa ne ljuti, već joj odgovori: "Nemoj me, draga bako. Da se ozgor gucalo, ne bi doli pucalo!"

Kad ja odoh pa ne dogjoh

Živio je prija jedno pedeset godin u Varešu, a nie bio sa svom pametim: nie imo četvrte tate u glavi. Zvalo ga Kokoška. Često bi poigravo pjevuckajući: "Ha, ha, ha! Kad ja odoh pa ne dogjoh."

I zbilja! Jednoč pošo priko Poljica u Sutjesku. Bio dubok snieg. Na Poljicu ga zamelo – tamam ondi njegdi kad se veće oće u Poljane snići. I tako se ispunilo njegovo: "Kad ja odoh pa ne dogjoh."

Iza onda se običaje u Varešu reći kada njeko ode pa dugo zastane: "To u tebe bi ko u Kokoške."

Pripremio **M. M.**

 BOBOVAC LIST VAREŠKIH HRVATA GODINA XXIII. • BROJ 270 • LIPANJ 2017. Cijena 1,50 KM • Za inozemstvo 1,50 €					Autor: KIKE	PREDVI- DATI, PRETKA- ZIVATI	VREMENSKI TERMIN	ODUVIJEK, ODVIJEKA	... U TORBI	OBROK OTPLATE	ENO, GLE!	UKUPNOST DOSTUPNIH PRIRODNIH RESURSA
					NAPREDAK							
					VOZITI RODLE							
					ZEMLJIN POLUTNIK							
					DEUTERIJ		STARLETA KARABATIĆ KONJSKA OPREMA				KISIK RUMUNJSKI PISAC ISTRATI	
					BILJNI SUROGAT ZA MESO					PAUL VERLAINE "RADIJUS"		
					OTOK U KVARNERU				TALIJAN- SKA RTV PROPOR- CIJE			
ASOCIJA- CIJA NA NASLOV- NICU BOBOVCA BROJ 270	ATLETSKI BACAČKI REKVIZIT (množ.)	PREOSTALI DIO	KUKAC S MNOŠTVOM NOGU	CVIJET SIMBOL NIZO- ZEMSKE	NOGOME- TAŠ DEDIĆ APATRID					NICK NOLTE IBSENOVA DRAMA		
JAVNI ISKAZ (množ.)							GEOLOŠKA EPOHA, ARHAIK "IMPULS"					
DIO PO- KUĆSTVA (množ.)								BILJKA MIRTA, MRČA 5+3				
MEDICIN- SKA CJEVČICA, BRAUNILA							KIPARICA I FILMAŠICA KODAR ITALIJA				BELGIJA PTICA SLIČNA SOVI	
RASTO- PITI SE, ODMRZ- NUTI SE										KUĆA BEZ POČETKA SUZANA NIKOLIĆ		
MJERITI VAGOM							ZLOČESTO DIJETE (tur.) "ŠKOLA"					
IMOTSKO BIJELO VINO					B	RUŽEVI I MASKARE						

RJEŠENJE SKANDINAVKE, vodovodno: progres, rodilati, ekvator, d, ava, o, soja, p, kv, krt, rai, amar, nn, dosta za danas, istupj, azolik, stolovi, mrt, kanila, oja, b, otopiti se, ča, vagači, arsz, ikan, šminka.

 BOBOVAC LIST VAREŠKIH HRVATA	osnivač i izdavač: HKD "Napredak", Podružnica Vareš • za izdavača: Mario Mirčić • adresa uredništva: 71330 Vareš, Zvijezda 25, tel.: +387(0)66/116-025, fax: +387(0)32/843-094 • internetska adresa: http://www.vares-bobovac.com • e-mail: listbobovac@hotmail.com • žiroračun u KM: 3385802224035182 kod UniCredit Bank d.d., s naznakom: za list "Bobovac" • račun za devizne uplate: 20013680001, IBAN broj: BA39 3385 8048 2407 4883, SWIFT: UNCRBA 22 • cijena godišnje pretplate: BiH – 30 KM, zemlje regije i Europske unije – 106,80 KM (55 €), Sjeverna Amerika i Australija – 120,00 KM • naklada: 500 primjeraka • izlazi jedanput mjesečno • glavni i odgovorni urednik: Mladenko Marijanović • uredništvo: Zlatko Filipović, Čedomir Jelić, Dubravko Tokmačić i Mijo Vidović • tisak: "Dobra knjiga" d.o.o. Sarajevo
--	--

Vareški nogometni trijumf

Nogomet se u Varešu, po službenim podacima, igra 98 godina. Ratovi su tu "najvažniju sporednu stvar na svijetu" u dva navrata prekidali i igrački kadar razrjeđivali, a novim talentima oduzimali šansu. Vareški nogometni klub je svoje najbolje dane bilježio 1970-ih godina prošlog stoljeća. Tada je Vareš zapravo imao toliko potentnu seosku ligu da je zaigrati za gradski prvi tim već predstavljalo prestiž i priznanje. Međutim, i kada je dolazio na njen prag klubu se nije dalo zakoračiti u Drugu ligu, a bio je prepoznatljiv i često je pozivan za sparing partnera prvoligašima u BiH. Nogometni sanjari i srčani vareški ljubitelji ovog sporta prenijeli su nam - i zabilježili smo - lijepih uspomena na fantastične igre, na osebuje igrače, na svesrdnu podršku pojedinaca koji su živjeli za loptanje i za lokalni klub, ali prenesoše i svoj žal što nogometna javnost Vareša u ta vremena nije doživjela neku veću satisfakciju.

Ipak, pred veliki jubilej, a to je stoljeće nogometa u Varešu, koji dolazi 2027., stasala je generacija vareških nogometaša amatera koji su svome gradu donijeli prvi trofej u ovom poslijeratnom formatu natjecanja. Vareški klub se dugo iza rata mučio, kao i sam grad, ne videći perspektive. A onda se, zahvaljujući trenerima entuzijastima, okupilo pionira i kadeta, od kojih stasaše juniori te se moglo formirati i seniorski tim. S mizernim početnim sredstvima, s terenom za igru koji je pretenciozno nazvati stadionom, u klimatskim uvjetima nezahvalnim za vanjske sportove i sa šakom navijačke podrške, izrastoše ipak u prvake Kantonalne lige. U konkurenciji 8 timova, s 13 pobjeda i 3 poraza, bez neriješenog rezultata, osvojiše 39 bodova uz najbolju gol-razliku (37:13). Istodobno su odigrali i nekoliko mečeva u državnom kupu, stigavši do osmine finala gdje ih je zaustavio sarajevski "Željezničar". Bravo za NK "Vareš"!

